Milliyet
ÇOCUK
29 Aralık 1980 ● Sayı: 1 ● 25 Lira

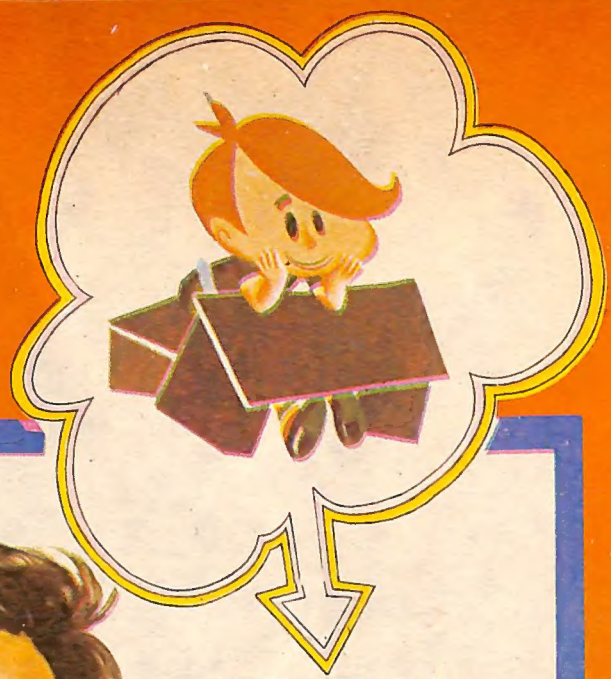

TÜRK TİCARET BANKASI ve MİLLİYET işbirliği ile hazırlanan
BÜYÜK DOĞA TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ
Ekini isteyiniz!.

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİ İÇİN
BAŞARI ANAHTARI TEST EKİ

YENİ SERÜVENİ İLE
RED KİT

81 TAKVİMİ POSTERİ

ARMAĞAN YAĞMURU

Her hafta televizyonlar Bisikletler Kitaplar Futbol Topları Eğitim ve öğrenim araçları dağıtıyor

ARMAĞAN YAĞMURU'ndan yararlanabilmek için çekiliş Kuponlarını kesip biriktiriniz

● Ayrıntılı bilgi 2. Sayımızda

Yeni yıl yeni sayı

Uzun bir hazırlık döneminden sonra yepyeni ve dopdolu bir dergi olarak karşınızdayız. Kapağımızdan başlayarak içeriğinin bütününde de çeşitli değişiklikler yaptık. Bunların başında, derslerinize büyük yardımcı olacak "İlkçağlardan Günümüze Kadar **BÜYÜK DOĞA TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ**" ekimiz geliyor. Onu, özellikle bu yıl ilkokulu bitirerek yabancı dilde öğretim yapan okullar, kolejler ve Anadolu liseleri için giriş sınavlarına hazırlananlara, bir öğretmen ve eğitim uzmanları kurulunca düzenlenen **"BAŞARI ANAHTARI TEST ALIŞTIRMALARI"** ekimiz izliyor.

Yanı sıra, başka yeniliklerimiz de var. Sözgelişi **"RED KİT"**in ülkemizde ilk kez yayınlanacak serüvenleri, 11 dünya yazarının ortaklaşa yazdıkları **"Sarman... Sarman!"**, eski dost **"Pembe Panter"**, İsmail Gülgeç'den **"Küçük Sultan"** ve ilk sayımızda sevdiklerinizin arasına katılacak **"Cimcime"** ve Sinan'dan **"Mırnav"** gibi.

Doktor **Cüneyt Arkın'ı Mete**'den ve **Halit Kıvanç ve Konuğu**, **"Ben de Çocuktum"** **"40 Ambar"**, **"Orhan Boran ve Rekorlar"**, **"Nasıl Çalışır?"** ile diğer sayfalarımızı da beğeneceğinizi umuyoruz. Bunlardan başka, okurlarımıza her ay bir televizyon, her hafta bir bisiklet, on futbol topu, yüzlerce kitap ve eğitim-öğretim araçlarını parasız dağıtacağız. Bunun için armağan kuponlarımızı toplayıp bize göndermeniz yeterli. Ayrıca, 10 okurumuzu İngiltere'ye, 2 okurumuzu da yurt içinde (Ege ve Akdeniz kıyılarında) açılacak **"Limasollu Naci Yabancı Dil Yaz Kampları"**na yollayacağız.

Gelecek hafta yeni bir sayımızda buluşmak umuduyla, eskiden olduğu gibi yine şiirlerinizi, hikâyelerinizi, resimlerinizi ve eleştirilerinizi bekliyoruz.

Yeni yılda esenliklerle
TARIK DURSUN K.

İÇİNDEKİLER

Pembe Panter 10
Kıl Payı (Hikâye) 14
Mete'den, Halit Kıvanç ve Konuğu 17
Ben de Çocuktum 18
"Küçük Sultan" 19
Pul-TV-Müzik-Sinema-Kitap ... 20
Hikâye: Gülten Dayıoğlu 22
40 Ambar 24
Bilmece-Bulmaca 26
Çevre Gazetesi 30
Okurdan Okura 32
Nasıl Çalışır? 34

"SARMAN.. SARMAN!"

DEMİR YUMRUKLU ADAM

"CİM CİME"

ORHAN BORAN VE REKORLAR

DOKTORUNUZ CÜNEYT ARKIN

"HAFİYE 99"

Tatile giden beş arkadaş kendilerini bekleyen büyük serüvenden habersizdiler
«BEŞ ARKADAŞ»
Foto-romanı
ÇİZGİ ROMAN EKİ'NDE

ARMAĞAN YAĞMURU
Kapak İç sayfalarında

Milliyet ÇOCUK
Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
Sahibi: AYDIN DOĞAN

Genel Müdür:
YEKTA OKUR
Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.
Sorumlu Yazışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: MİLLİYET GAZETESİ/Nuruosmaniye Cad. No: 65 Cağaloğlu/İstanbul. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1500, Altı aylık 750 Tl. (Uçak ile Yıllık: 1650, Altı aylık: 875 Tl.) Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir. Dizgi, düzenleme ve baskı: Milliyet Tesisleri. Türkiye'de fiyatı: 25, Kıbrıs'ta 35 Tl.

RED KİT / DALTONLARIN DEFİNESİ

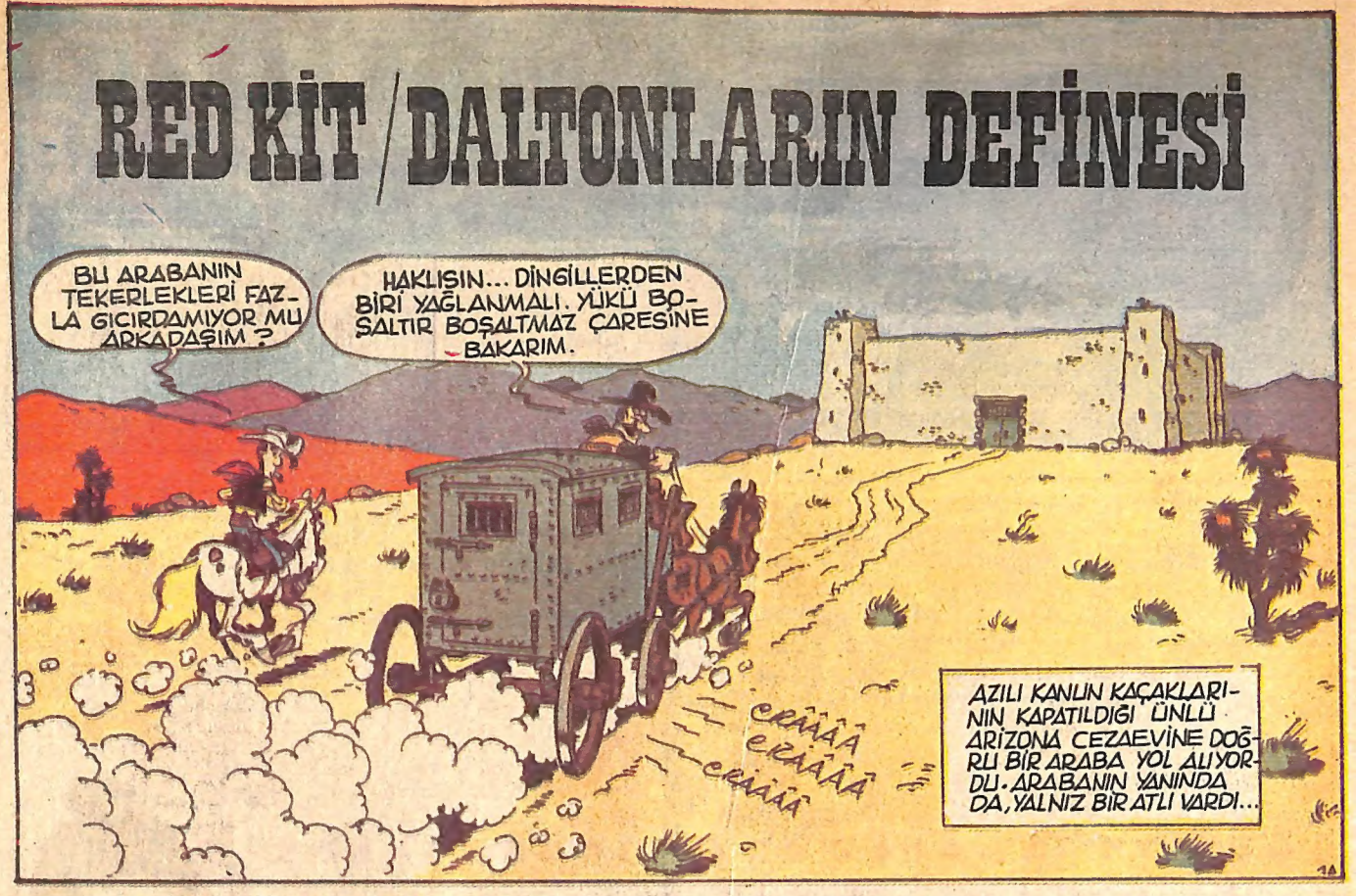

BU HEPİMİZİN BİLDİĞİ RED KİT'Tİ...

ÖYLE LIFAK TEFEK GÖRÜNDÜĞÜNE BAKMA. KALPAZANLAR KRALI DERLER ONA. BASTIĞI PARAYI SAHİCİSİNDEN BİLE AYIRTEDEMEZSİN.
6 * @
NİYE ENSELENDİĞİNİ BİLİYORMUSUN? İLLE DE ÜÇ DOLARLIK PARA BASICAM DİYE TUTTURDU. YALNIZ ÜÇ DOLARLIK...
ÜÇ DOLARLIK PARA PİYASADA YOK Kİ...
YOK TABİİ... ÜSTELİK PARALARIN ÜSTÜNE "DEVLET KALPAZANLARI ÖDÜLLENDİRMELİDİR" DİYE YAZIYORDU...
NE SANDINIZ? DEVLET BU TÜR GİRİŞİMİ ÖDÜLLENDİRMEMELİ Mİ YANİ?
... EN MATRAĞI BASTIĞI PARAYA "MERKEZ BANKASI GENEL MÜDÜRÜ KILKUYRUK" DİYE KOCAMAN BİR DE İMZA ATMASI...
NİYE ATAMAYACAKMIŞIM? SANATÇI DEDİĞİN YAPITINI İMZALAMAZ MI?
YENİ MÜŞTERİLERİ MERAK EDİYORUM. GÖSTER ŞUNLARI ARTIK!
MERAK ETMEKTE HAKLISINIZ. SİZE GÜZEL BİR SÜRPRİZİM VAR.
AÇ BAKALIM ŞU KAFESİ!
?!?
?!?

TÜYMEK İÇİN BİR DELİK YERİNE DÖRT DELİK AÇMIŞLAR. BU SERSEMLER OLSA OLSA DALTON KARDEŞLERDİR. NE DERSİN HAKLI DEĞİL MİYİM?
DEMEK BİRYERLERİNE TESTERE SAKLAMIŞLAR... YOLA ÇIKMADAN ÖNCE BU ÇAKALLARI TEPEDEN TIRNAĞA ARAMALIYDIM.
ÜZME TATLI CANINI. HERKES HATA YAPABİLİR. GÖLGESİNDEN HIZLI SİLÂHINI ÇEKEN ADAM BİLE...
HAYIRLI OLSUN! DÖRT TEKERLEKLİ MUTFAK YAPTIRMIŞSINIZ, MÜDÜR...
HAFİF CEZALI TUTUKLULARI DIŞARDA ÇALIŞTIRIYORUM. ONLARA YEMEK GÖTÜRMEK İÇİN BÖYLE BİR ŞEY GEREKTİ...
BAŞKA İŞE DE YARIYOR. AĞIR CEZALI OLUP DA AÇIK HAVADA DOLAŞMAYI SEVEN TUTUKLULARI GERİ GETİRMEK İÇİN DE ÇOK KULLANIŞLI!
DALTONLAR!..
YOLDA KARŞIMA ÇIKMAZLAR MI? HADİ HAPİSANEYE DOLMUŞ, BİR İKİ, BİR İKİ!.. DİYE BAĞIRDIM. KUZU KUZU GELDİLER...
AVAREL NEREDE KALDI?
KAZANIN DİBİNDE KALANLARI ZIKKIMLANIYOR. GELİR ŞİMDİ.
ŞAPIRT.. ŞUPURT!

YEME O PİS ŞEYLERİ AVAREL!
KİRLİ ELBİSELERİMİZLE ÜSTÜNE OTURDUK!
PABUÇLARIMIZLA ÇİĞNEDİK!
HOŞ GELDİNİZ DALTON KARDEŞLER! TÜYMEYE KALKIŞACAKLARIN HAVESLERİNİ KURSAKLARINDA BIRAKACAK BİR YÖNTEMİMİZ VAR.
BİZİM DE KULAĞIMIZA ÇALINDI. TUTUKLULARI FALAKADAN GEÇİRDİKTEN SONRA ÜZERLERİNDE TEPİNİYORMUŞSUNUZ.
KURU İFTİRA BU! BURADAKİ MÜŞTERİLERİN HİÇ KİMSE KILINA DOKUNAMAZLAR.
YENİ YÖNTEMİNİZİ BAYAĞI MERAK ETTİM MÜDÜR. BİRAZ AÇIKLASANIZA...
KISSADAN HİSSE ÇIKARTMAYA DAYANIYOR. ŞİMDİ NE OLDUĞUNU ANLAYACAKSIN RED KİT.
DÜZTABAAAN! ÇEKİRGEEE!
4A
GÖSTERİN MARİFETİNİZİ BAKALIM!
BAŞÜSTÜNE ŞEF!
BANA BAKIN! BU ŞİŞKO CANAVARLA, ŞU GEBERİK HERİF BİRİMİZE DOKUNACAK OLURSA GEBERİĞİ TUTTUĞUM GİBİ ŞİŞKONUN KAFASINDA PARÇALARIM!..
OUUH!
?
BLAFF!
!!
4
DEVAMI HAFTAYA

sarman..sarman..

HER HİKAYENİN BİR BAŞI VARDIR

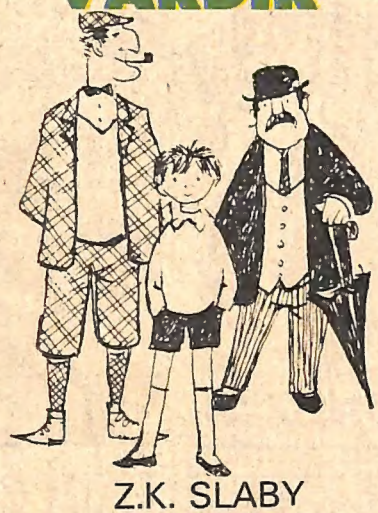

Z.K. SLABY
(Çekoslovakya)

1

DOĞRUSUNU söylemek gerekirse, ev çok eskiydi. Yıllar öncesinde bu evde oturup yaşamış nice çocukların her biri bugün ya aede olmuşlardır, ya da nine. İnsanların bu denli değişmelerine karşılık, ev hiç değişmedi dersem inanın bana. Evin içini döne dolana çıkan o merdivenler, merdivenlerin gıcırdayan basamakları hep oldukları gibi kaldılar.

Merdivenlerin bir bölümü evin tavanarasına dek uzanıyordu. Burası, romanımızın kahramanlarından David'in annesinin çalışma yeriydi. Unutmadan söyleyeyim; küçük David'in annesi ressamdı. Tavanarasını kendine çalışma yeri yapmıştı. Geniş pencerelerle dolu çalışma yerini gündüzleri güneş pırıl pırıl ışıklara boğar, geceleri de yıldızlar gökyüzünden eğilip, tabloları seyrederlerdi.

Bu resimlerin arasında David'e en ilginç gelenleri; kırmızı turuncu renklerle boyanmış, yeşil gözlü, uyanık bakışlı bir kedi, kareli elbiseler giymiş, ağzı pipolu bir adam; uzun, tıpkı şehirlerarası bir yola benzeyen bir yolda başını almış giden bir araba ile tepeden tırnağa beyaz elbiseler giymiş, soylu yüzlü, güzel mi güzel, genç bir kadın ve bir de tahtaperde resmi vardı.

üzerine sıra sıra ilânlar yapıştırılmıştı. Ne vardı bu tahtaperdenin arkasında? Kimsenin içine girip oynamadığı terkedilmiş, bakımsız bir bahçe mi? Yoksa, hiçbir yerde eşi bulunmayan bir oyun alanı mı? David bir türlü kestiremiyordu ne olduğunu.

Kahramanımız iki yıldır okula gidiyordu. Evde ona ayrılmış olan küçük bir odası yok değildi ama, David annesinin çalışma yerini çok seviyordu. Bambaşka bir dünyaydı orası. Kendini unutup gidiyordu âdeta...

ANNESİ sık sık evden ayrılırdı. Konferansları kaçırmaz, sergilere gider, kadınlar arası toplantılara katılırdı. O evde yokken David tek başına kalırdı: Sarman kedi ile, kareli elbiseli o pipolu adamla, soylu güzel Klara'cıkla. (Ah, yine unuttum söylemeyi, David, o genç kadına Klara'cık adını vermişti. Bilmem siz de beğendiniz mi bu adı?) Tabii, tahtaperdeli resimle de, o nereye gittiğinin kimse nin bilmediği uzun yoldaki siyah arabayla da...

"Uslu uslu otur emi David! Kimseye kapımızı açma sakın. Dışarıya çıkma, pencereden sokağa bir şey atma. Yemeğin buzdolabında hazır. Ne zaman istersen ye, uykun gelince de yat! Ben akşam biraz gecikeceğim. Unutma, telefon çalarsa, beni yarın sabah aramalarını söyle onlara. Tamam mı canım?"

Annesi hep böyle tenbih eder: Şunu şöyle yap, bunu böyle yap, şunu unutma, bunu elleme gibilerden.

Sonra alnından sıcacık öper David'i, gümm diye vurup kapıyı, çıkar gider. David artık bir başınadır.

HİKÂYEMİZİN başladığı gün de öyle oldu yine. Annesi çekti gitti. David de tavanarasına çıktı hemen. Kocaman koltuğuna oturdu, gözlerini sarman kediye dikti. Bakalım o sarman kediden bugün bir şey çıkacak mıydı? Ne var ki, sarman kedi çerçevesi içinde suskun oturdu, yemyeşil gözlerini David'den ayırmadı. İkisi de birbirlerine bakıp kaldılar.

Akşam yavaş yavaş geldi, her yeri sardı. Kocaman pencereden yıldızlar belirdiler.

Derken bir araba motorunun sesi duyuldu. Lastik tekerleklerinin gıcırtısı tavanarasının sessizliğini altüst etti. David şaşkınlıklar içinde siyah arabanın o gitmekte olduğu şehirlerarası yolda harekete geçip bir anda gözden yittiğini gördü. Sıçradı yerinden, ışığı yaktı, baktı: Yol, yerindeydi ama, siyah araba yitiklere karışmıştı, yoktu. "Eyvah", diye düşündü. "Annem gelince ben ona ne derim şimdi?"

Bunları kara kara düşünürken başka bir şey daha oluştu odada: Hani o kareli elbiseli, ağızı pipolu adam vardı ya, resimlerin birinde, işte o adam da pat diye çerçevesinden çıkıp odanın ortasına atlayıverdi. David:

"— Tanrım, neler oluyor burada?" diye sordu kendi kendine.

Pipolu adam (elbisesi ve piposu ile

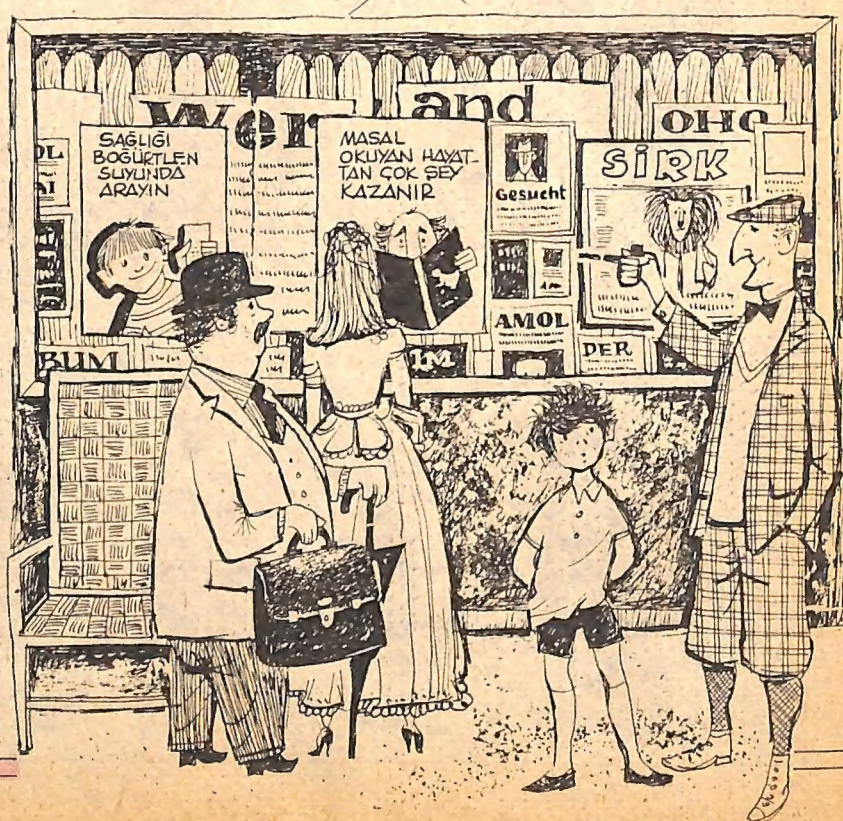

"Bir istisna yapamaz mısınız? Bu uçağa binmem şart!"

Ama görevli bunun imkânsız olduğunu söylüyordu. Zaten önemi var mıydı?

Evet, vardı elbet. Ne yapıp etmeli onu Londra'ya ulaştıracak bir araç bulunmalıydı. Çok önemli bir randevusu vardı ve çalıştığı şirket, onu bu randevuda bulunmakla görevlendirmişti. Buna yetişemezse randevu, hiç kuşku yok, iptal edilecekti. Bunun anlamı, değeri milyonları aşan bir işin yitirilmesi demekti.

Şirket Yönetim Kurulu Başkanı Tanrının cezası bir herifti. Demediğini komaz, yerin yedi kat dibine batırır, sonra da hışımla telefona sarılarak muhasebeyi arayıp işine son verilmesini isterdi.

Çoluk-çocuk sahibi (üstelik karısının ikinci çocuklarına hamile olduğunu daha bu sabah öğrenmişti) bir insandı. Kurulu bir düzeni sürdürüyor, sabahları mutlulukla evinden çıkıp işine gidiyordu. Bütün gün işiyle haşır neşirdi. Akşamı iple çekiyor, evine dara dar yetişiyor ve günün insanı yıpratan yorgunluğunu ancak evinin çatısı altında unutabiliyordu.

Şimdi bütün bunların bir düş olması mümkün müydü? Hayır, bin kez hayır! Ne yapılabilecekse yapılmalı, onu Londra'ya götürecek bir araca (bunun Boeing ya da tek kanatlı bir uçak olması farketmezdi) binmesi gerekliydi.

"— Tek kanatlı bir uçak mı dediniz efendim?" diye sordu görevli "Böyle bir uçak var ve şansınıza şükredin. O da Londra'ya uçuyor." Salonun pencereleri önüne yürüdü. Kaçırdığı uçağın kalkışını izlemeye başladı.

YENİ bir uçaktı. Güney Afrika Hava Yolları'na aitti ve iki kişilikti üstelik Gövdesinin üzerine adı da yoktu, yazılmamıştı.

13

Evliya Çelebi de şaşmıştı

Resimler: FERRUH DOĞAN

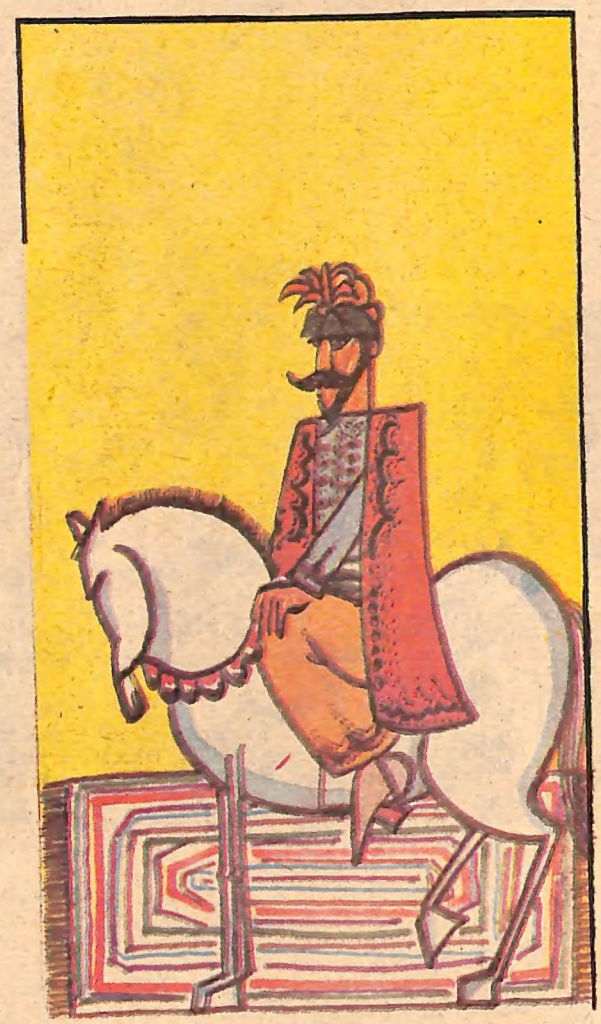

...ibrişim halıları atının ayaklarına çiğnetti.

«YA ONUN BAŞI, YA SENİN!.. »

ÖNCESİNDE, hikâyesini anlatacağım bu Seydi Ahmat Paşa'yı, Halep valisi yaptılar. Gelgelelim, halkı **"Bu Seydi Ahmet Paşa zalımdır"** diye kabul etmeyip kentin kapılarını yüzüne kapadılar. Seydi Paşa pek kızdı buna, "bu kaleyi bana Padişahım vermiştir, siz görürsünüz", deyip başladı toplarla döğmeye. Ardında otuz kırkbin bin adamı vardı, kuşattı kenti. Lağımlar metrisler sürüp, nice bin ağaçları kesip, domuz damları çattı. Büyük cenkler etti. Sonunda Köprülü Mehmet Paşa duruma el koydu da, İstanbul'dan bu paşaya Sivas eyaleti verildi. Bir kaç yıl geçti, bu kez Bosna eyaleti verildi ve Seydi Ahmet Paşa'nın düşmanlarından Hısım Mehmet Paşa da Venedik üzerine serdar oldu.

Seydi Ahmet Paşa'ya bu ağır geldi pek; "Vay, sadrazam Köprülü, beni niçin serdar yapmadı?" diye üzüm üzüm üzüldü. Dobrovenedik taraflarını yağmalayıp ikiyüz bin kuruşluk mal alarak hayta gezip Gaçka sahrasında durdu.

Bu da onun ölümüne neden oldu.

SADRAZAM Köprülü, yedi kez, **"öldürülsün"** diye ferman etti, ne var ki kimse Seydi Paşa'ya ilişemezdi. Bir keresinde yüzünü eğip bu buyruğu gösteren Serdar Ali Paşa'ya, Seydi Ahmet Paşa:

"– Bana geldiğin vakit, iki üçbin silahlı askerle gel!" diye öğüt geçti.

Sonunda Ali Paşa'ya kesin buyruk geldi: **"Ya Seydi'nin başı, ya senin basın!"**

Ali Paşa ne etsin, neylesindi?

BİR Cuma günü, Seydi Paşa'ya vardım. Birlikte yemekteyken dedi ki:

"—Bizi, Budin veziri İsmail Paşa öldürmeye hazırlanmış. Tez, bizim bölükbaşılar hazırlansın, silahlansınlar! Varalım da görelim. Olmaya ilâ hayır.. "

Yemekten sonra, Paşa, bütün askeriyle silahlanıp İsmail Paşa'nın Budin ordusuna gitti. Kapıcılar kethüdası gelip İsmail Paşa'ya:

"—Sultanım, işte Seydi Ahmet Paşa geliyor!" dedi, aynı anda otağın içi tepeden tırnağa silahlı adamlarla doldu.

Az sonra Seydi Paşa karşıdan çıkagöründü. İsmail Paşa, otağından içeri askeriyle birlikte girdi. Seydi Ahmet Paşa da atıyla otağın sofası üzerinde, ibrişim halıları atının ayaklarına çiğnetti. Sonra atından, ortadirek dibine indi. Bir yastık üstüne selâm sabah demeden durdu. Dört yanı kat kat yiğitlerle doluydu. Ağzını açtı, dedi:

"—İsmail Paşa, kardaşım, aşkolsun sana ki, beni öldürmeye niyet etmişsin. Gazan kutlu olacak ola.. Bu yanındaki ip de nedir dersin?"

İsmail Paşa hemen çevrildi:

"—Bir şey değildir, ölçü için getirtmiştim de.. " dedi, kıvırdı.

saptaması yaptı, sandalın burnunu çevirdi ve durmadan dinlenmeden kürek çekti.

Dördüncü günü, dudakları susuzluktan çatlayıp şişmiş, açlıktan gözlerinin ışığı sönmüş bir durumdayken kara göründü. Talihi yaver gitmiş, deniz çıkmamış ve sakin sularda buralara kadar gelebilmişti.

Gözleri doldu, sevincinden ağlamaya başladı.

BOYD, çıktığı adadaki yerli halkla kısa sürede kaynaştı. Koca okyanusun ortasında bütünüyle unutulmuş bir adaydı bu. Ama insanları akıllı, çalışkan ve elleri herşeye yatkındı. Beyazların sayısı otuz kırk kadardı, geriye kalan ikibine yakını da yerli halk.

Boyd'u sevinçten havalara uçuran, adada eski bir teknenin varlığına kavuşmak oldu. Gemi, nedeni bilinmez, terkedilmiş, sonra da akıntılarla adanın kıyılarına dek sürüklenmişti. Beyazlarla yerliler el ele verdiler, Boyd başlarına geçti ve tekneyi bütün bir güz ve kış mevsiminde elden geçirip adeta yeniledi.

Sonra yerlilerden seçtiği güçlü kuvvetli delikanlıları yine iki mevsim eğitti. Onlara kılıç kullanmasını, bıçak atmasını, mızrak savurmasını öğretti. Sonunda gemilerine binip

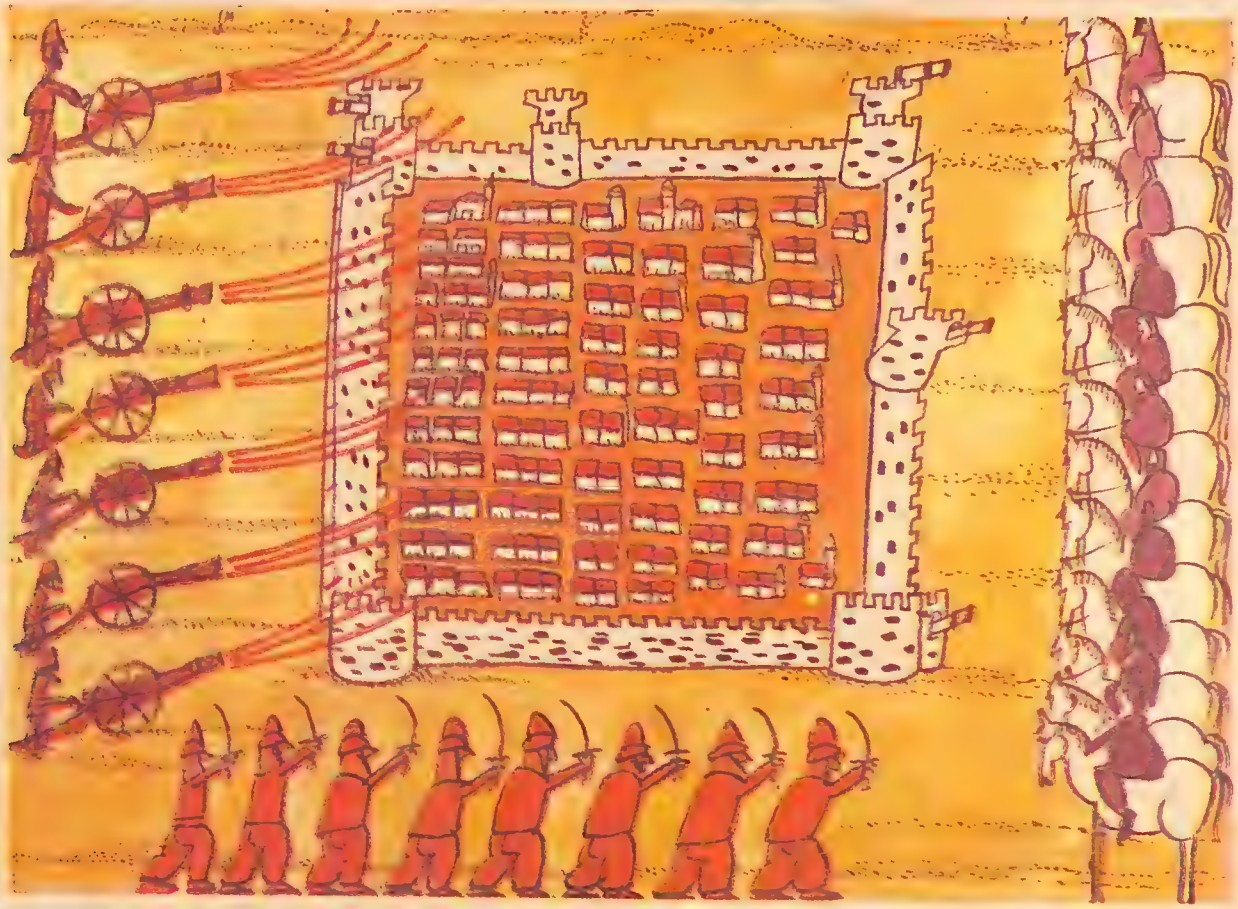

"—Sultanım, işte Seydi Ahmet Paşa geliyor!" dedi

Seydi Ahmet Paşa'nın askeri onun bir işaretine bakardı. İsmail Paşa bu durumda onun kılına bile dokunamayacağını anladı. Aklı da başından uçtu. Telâşlanıp:

"—Bre hey, ne bakarsınız, koşun, paşa kardeşimize kahve ve şerbet ezip getirin, hadi!" deyince, Seyid Ahmet Paşa önleyerek:

"—Bu kahve işini ko bir yana şimdi", dedi, "Hele de, sen mi benim başımı alırsın şuracıkta yoksa ben mi senin başını alayım?"

Böyle dedi, yerinden sıçradı. Yoksul İsmail Paşa şaşırdı; yanındaki bir yastığı siper edindi hemen, ayağa kalktı. O boğma ipi vardı ya, ortada kalıverdi.

"—Bak, canım Seydim Ahmet Paşam!" demelere başladı. "Sen benim dünya ve ahret kardeşimsin.. "

"—Sus bre", diye çıkıştı ona Seydi Paşa. "Ben köpekle kardeş mi olurmuşum? Yoktur!"

Son o güzelim halılar üzerinde yürüyerek, üzengiye basmadan Kocadağlı atına bir sıçrayışta binip hiç korkusuz, alayla kendi çadırına gitti.

İSMAİL Paşa alı al moru mor, Seydi'yi boğmak için hazırladığı ipi ortadan kaldırdı, adamları arasında canlı cenazeye döndü. Serdar Ali Paşa'nın otağına varıp durumu anlattı.

"—Huzuruna kadar gelmiş, niçin öldürmezsin?" diye sordu Serdar Ali Paşa.

İsmail Paşa:

"—Kardeşim, işte bu Seyid Ahmet Paşa bir kâfirdir ki, nice öldürürsün, geldiğinde alimallah cehennem zebanisi gibi geliyor.."dedi, ekledi: "Az kaldı, herif beni öldürecek, tatlı canımdan edecekti."

Amma velâkin ne edip ne yapacaklar, bir gün bir punduna düşürüp Seyid Ahmet Paşa'nın kanını akıtacaklardı.

(Sürecek)

hep bir arada denize açıldılar.

Boyd'un amacı, kaptan Campbell ile "Mavi Kuğu"yu ne pahasına olursa olsun bulmak ve öcünü almaktı.

Yaver giden talihi bu kez yüzüne gülmedi. Boyd ve adamları, deniz üstünde tam ikibuçuk ay dolaşıp durdular. Bir gün, bekledikleri an gelip çattı. "Mavi Kuğu" ansızın yollarına çıkıverdi. İki gemi hemen savaş durumunu aldılar ve borda bordaya geldiler. İki tarafın tayfaları yalın kılıç birbirlerine saldırdılar. Kanlı ve ölümcül bir kavga oldu. Her iki taraftan ölüler verildi ama sonunda üstün gelen Boyd ve tayfaları oldular.

Boyd, yaralı olarak yakalanan kaptan Campbell'i karşısına getirtti. Önerisi şuydu: Kaptan, "Derya Gülü"nün bütün zarar ve ziyanını ödeyecekti, yaşamının bağışlanması ondan sonra düşünülecekti.

Kaptan Campbell çaresiz kabul etti. Gemisindeki saklı hazinesini Boyd'a teslim etti, fakat buna karşılık Boyd, onun yaşamını bağışladıysa da gemisini geri vermedi, gözleri önünde batırdı.

"—Öcümü başka türlü alamazdım," dedi kaptan Campbell'e.

Beriki sustu ve başını önüne eğdi. Boyd haklıydı çünkü.

BİR UÇAK KAÇIRILDI

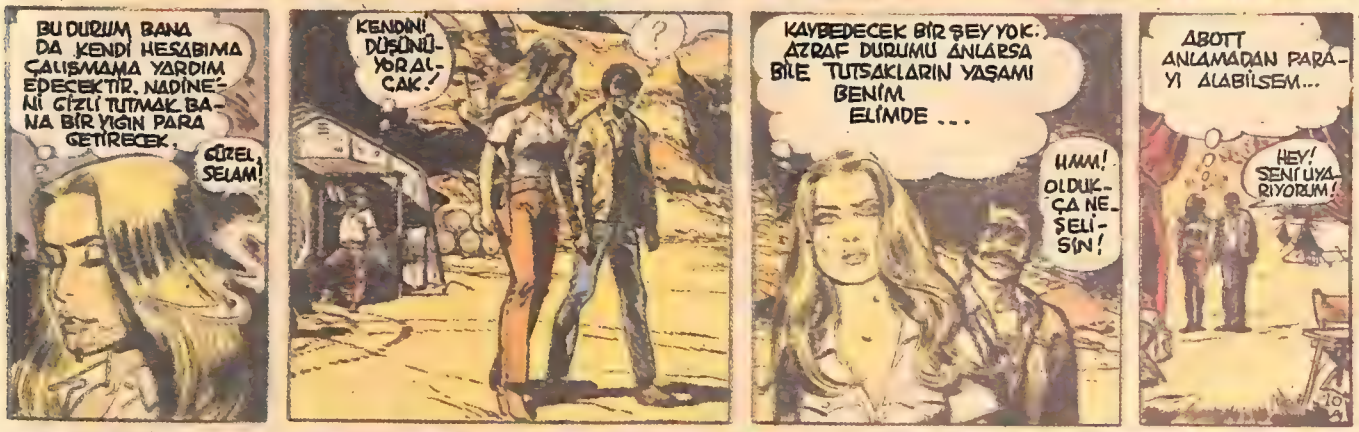

«YABANCI DİL KAMPLARI» KUR'ASINA KATILMAK İÇİN...

«ÇOCUK KULÜBÜ» SİZLER İÇİN...

ÇOK YARARLI PROGRAMLAR HAZIRLIYOR

ARMAĞAN YAĞMURU

Her hafta Televizyonlar • Bisikletler • Kitaplar • Futbol Topları • Eğitim ve öğrenim araçları dağıtıyoruz!

FUTBOL TOPU KAZANAN OKURLAR

1-N.A. Kaymakçıoğlu (Isparta),
2-Bülent Özgümüş (Zonguldak),
3-Mete Erna (İstanbul),
4-Yiğit Gergin (İstanbul),
5-Ömer Aydın (İstanbul).

«Bir Hikâye Yazalım» ödüllü Yarışma birincisi

ÖZGÜRLÜK ÖZLEMİ

Sabahın erken saatlarıydı, için için bir ağlama sesi duyar gibi oldum.

Sessizliğin ortasında salondaki büfeye, büfenin üstündeki saksıya, saksıdaki çiçeğe gözüm ilişti.

Çiçek, boynunu bükmüş, kendi dilince sanki yüreğine çöken acıları ve özlemlerini söylüyordu yanık bir türkü gibi:

— Işık istiyorum... Güneşe çıkarın beni... Dört duvar arasında, toprağı güçsüz bir saksıya tutsak ettiniz beni. Daha güneş, daha toprak... Bunaldım, ölüyorum, görmüyor musunuz?.. Özgürlük istiyorum...

Onu böyle görünce içim burkuldu. "Tutsaklık, ışıksızlık ne kötü şey" dedim kendi kendime. Bir tuhaf oldum. Çiçeği özgürlüğüne kavuşturursam, onu mutlu görürsem ben de mutlu olacaktım.

Sabah olmuştu. Salon penceresinin bir kanadını açtım: içeri pırıl pırıl bir ilkyaz güneşi girdi. Temiz havayı ciğerlerine çekmeye başlayan çiçek, katmer katmer gülmeye başlamıştı gün ışığında. Kararımı anlamıştı anlaşılan.

Daha fazla bekleyemedim. Saksıyı aldığım gibi bahçeye koştum. Bir yanı çatal, küçük bahçe çapasıyla toprağı iyice kabartıp ufak bir çukur açtım. Çiçeği zedelemeden, saksıdan bahçe toprağına aktardım. Bir avuç gübre karıştırıp iki maşrapa da su verdim. Kana kana içti. Nasıl neşelenmişti görmeyin.

Artık güneşe doğru dilediğince uzanabilir, mavi göğün mutlu türküsünü duyabilir, söyleyebilirdi. Toprağı boldu. Gönlünce kök salabilir, dilediğince beslenebilirdi. Çünkü özgürdü artık.

— Özgürlük ne güzel bir türküymüş. dedim. İçimde renk renk mutluluk çiçekleri açıldı.

IŞIL AYŞE ERTUNA (İstanbul)

LİMASOLLU NACİ'NİN İNGİLTERE'DE VE KALKAN (KAŞ)'TAKİ İNGİLİZCE KAMPLARI KUR'ASINA KATILINIZ

daha çok bir dedektifi andırıyordu)

David'in aklından geçenleri okumuş gibi:

"— Senin yaşındaki çocukların her şeyi bilmeleri gerekmez," dedi. "Evinizde telefon var mı küçük?"

"— Var!"

"— Güzel! Hemen 1, 2, 3, 4, 5, 6 numaraları arayıver. Bunu ben de yapardım ama, çok yorgunum. Tabii, yıllar yılı o çerçevenin içinde hiç kımıldamadan durmak kolay mı? O numarada çok iyi bir doktor bulacaksın. Yoksa bir başkası da olsa olur. Hemen gelmesini söyle, bekliyorum."

David duraladı.

"— Annem, bana kapıyı..."

Dedektif gürültülü bir kahkahayla güldü.

"— Kaygılanma, bizler çocuk değiliz. Ayrıca yitirecek zamanımız da yok. Siyah arabanın nereye gittiğini bulmamız gerek. Yoksa, suçluyu sen burada bir yerlere mi sakladın, ha?"

David karşı çıktı, dedektifi inandırdıktan sonra telefona koştu, heyecanla söyleneni yerine getirdi. Dönüp geldiğinde şaşkınlığı bir kat daha arttı. Bu kez Klara'cık da resimdeki çerçevesinden inmiş, dedektifin yanına gelmiş, ayakta duruyordu. İkisi bir şeyler konuşuyorlardı karşılıklı.

"— Doktoru buldum, az sonra geleceğini söyledi..." dedi David.

"— Güzel!" dedi dedektif, Klara'cığa döndü: "Evet, demek adı İnge. Sarışın, mavi gözlü, saçları mavi kurdelâlı, kulaklarında da mavi küpeler var. Elbisesi sarılı kırmızılı..." Bu dediklerini bir yandan not defterine hızla yazıyordu. "Başka?"

Klara'cık durdu, düşündü, acılı bir sesle:

"— Şey.." dedi." Konuşmasını bilmez. Hiç ağlamadı, hiç gülmedi, hiç somurtmadı bugüne dek."

"— Kaç yaşında, aşağı yukarı?"

"— Sekiz. David'in yaşıttaşı sayılır."

Dedektif, David'e çevrildi.

"— Hımm, demek senin adın David, öyle mi? Güzel! Yalnız dikkatli ol, ben ne sorarsam hep doğruyu söyle bana, tamam mı?"

David'in karşılık vermesine meydan kalmadan kapının çalındığını duydular. David, koştu, açtı. Karşısında şişman,

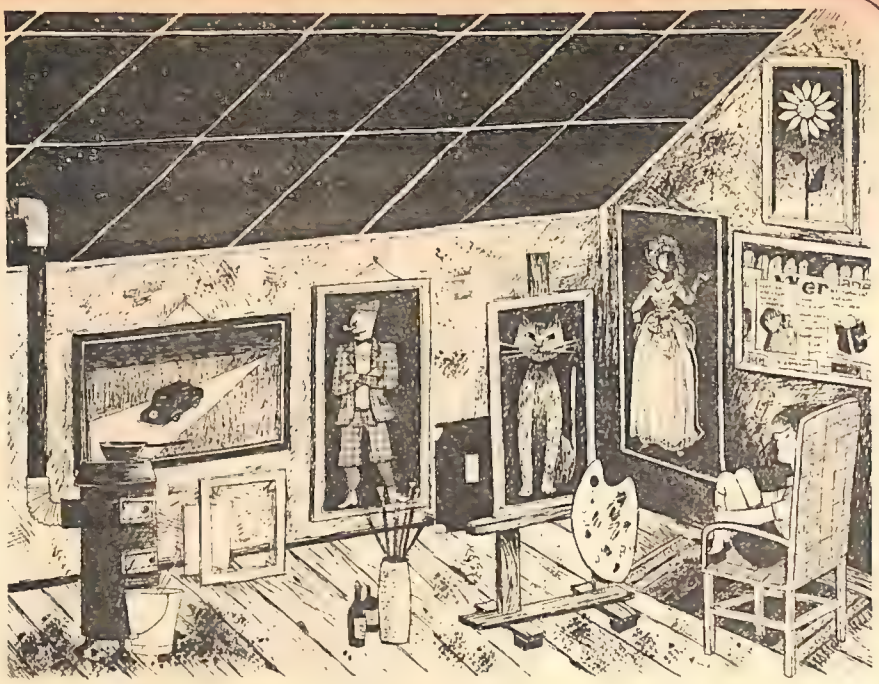

durmadan terleyen, eli çantalı, başında melon bir şapka giymiş birini buldu. Adamın ayrıca bir de şemsiyesi vardı elinde. Tavanarasına geldi, herkesin elini tek tek sıktı. Durmadan konuşuyordu: Aklına ne gelirse, havalardan, vergilerden, trafikten... Sonunda siyah arabanın nereye gittiğini sordu dedektife. Karşılık beklemeden ekledi:

"— Şu tahtaperdenin ardında neler var, onu da çok merak ediyorum doğrusu..."

Dedektif, doktorun ağzı kalabalıklığına pek kızmıştı, susturdu onu hemen.

"— Gerçekten ne var onun arkasında?" diye sordu David'e.

"— Bilmiyorum.."

"— Hiç geçmedin mi? Dikkat et, yalan söyleme bana..."

Tahtaperdenin yanına gitti, piposundan dumanlar salarak resme sokuldu. Yakından bakıldığında afişlerde şunlar okunuyordu: **MASAL OKUYAN HAYATTA ÇOK ŞEY KAZANIR... SAĞLIKLI OLMAK İÇİN LİMONATA İÇİN!** Afişlerin ardında bir gizli kapı olabilirdi pekâlâ. David, bugüne dek farkına varmamıştı hiç. O resme o denli dikkatle bakmamıştı ki görsün!

"— Çok keskin bir görüşünüz var, kutlarım..." dedi doktor.

"— Önemsiz bir ayrıntı," dedi dedektif. "Bizim mesleğimizde iğneden ipliğe incelemek gerekir her şeyi... Bu ayrıntıları birbirine eklerseniz ortaya hiç beklemediğiniz bir sonuç çıkarırsınız."

Telefon çaldı o sıra. David gidecekken doktor durdurdu, kendi açtı:

"— Evet, dinliyorum. Tabii, anladım. Evet, evet! Oldu, arabayı gönderin, geliyorum. Hemen, tamam!."

Heyecandan kıpkırmızı kesilmişti. Dedektifi bir kenara çekti, fısıl fısıl bir şeyler konuştular. Dedektif;

"— Bunu bekliyordum zaten," dedi kızgınlıkla, piposu boşaltırken David'le Klara'cıka döndü. "Siz ikiniz burada bekleyin, hemen döneceğiz!"

Aynı anda şehirlerarası yolu gösteren resimde bir araba belirdi. Arabanın sürücüsü yoktu içinde, kendi kendine işliyordu. İki adam çabucak kendilerini bekleyen o arabaya bindiler, göz açıp kapayıncaya kadar hareket ettiler, gittiler.

İKİSİ kalmışlardı odada. Klara'cık utangaç utangaç:

"— Çok açım," dedi. "En son ne zaman yemek yediğimi bile unuttum."

David, annesinin kendisi için hazırladığı yemeklerden bir koşu gidip getirdi. Birlikte yediler, karınlarını doyurdular. Klara'cık:

"— Bu yeni ressamları hiç anlamıyorum," diye yakındı. "Resimlerine yiyecek içecek hiçbir şey koymuyorlar. Peki, biz neyle yaşayacağız, değil mi ama?"

Onlar böyle konuşadururlarken tahta perdeli resimden doğru şiddetli bir esinti geldi; odayı toz toprak, ağaçlardan dökülmüş yapraklar doldurdu. Aralarında bir kâğıt parçası havada dolanıp tam önlerine düştü. David baktı, kâğıt bomboştu; üstünde ne bir satır yazı vardı, ne bir şey...

"— Ben de görebilir miyim?" dedi Klara. Baktı, o da bir şey göremedi.

Aynı anda sarman kedi içinde bulunduğu resimden bir fırlayış fırladı, o kadar olur. Kâğıdı sivri dişleri arasına alıp hemen tahtaperdeli resme sıçradı, aman zaman demeye kalmadan o da gözden yitip gitti. Tabii, kâğıt da...

● HAFTAYA ●
YİNE O SARMAN KEDİ

PEMBE PANTER İZ PEŞİNDE

VE BÖYLECE ÖZEL DEDEKTİF PEMBE PANTER, BİSİKLETİNE ATLADIĞI GİBİ PARTİNİN VERİLECEĞİ KÖŞKE DOĞRU YOLA ÇIKTI.

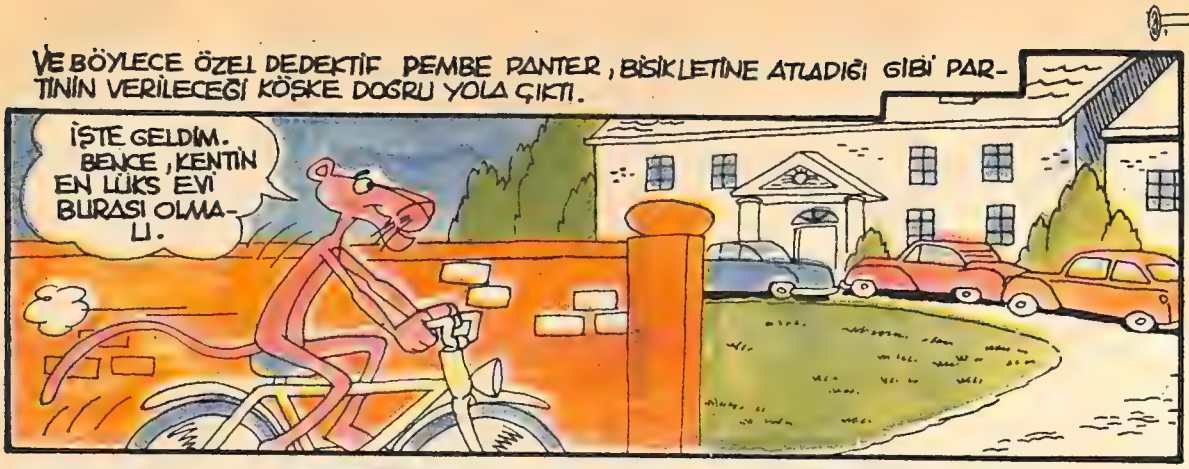

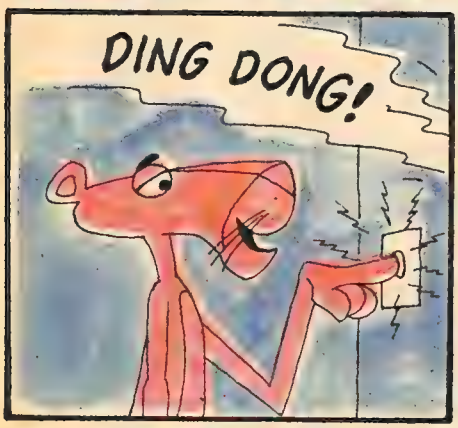

ŞİMDİ DE SAYIN KONUKLAR, DOĞUM GÜNÜM İÇİN GELEN ARMAĞANLARI AÇMAK İSTİYORUM.
İŞTE ANAHTAR CANİKOM.
YANIMDA DUR PEMBE!
BANA PEMBE GÖLGE DİYEBİLİRSİNİZ EFENDİM.

KLİK!

İŞTE DOĞUMGÜNÜN İÇİN ALDIĞIM ARMAĞANLAR.
NE KADAR GÜZEL!

AMA, ÇOK KISA BİR SÜRE SONRA...
O DA NE?

BİRİSİ BÜTÜN PAKETLERİ YERE ATMIŞ...
KİLİTLİ BİR ODADA MI? OLAMAZ!

OLMUŞ BİLE. ELMAS YÜZÜK GİTMİŞ!

NASIL BİR KUTUNUN İÇİN-DEYDİ?
EVET, KÜÇÜK BİR KUTUNUN İÇİNDEYDİ?

BENİ ŞİMDİDEN KUTLAYABİLİRSİNİZ. YÜZÜĞÜN NEREDE OLDUĞUNU BİLİYORUM...
BU KADAR ÇABUK MU?
PEMBE ZEKA DİYE BUNA DENİR İŞTE!

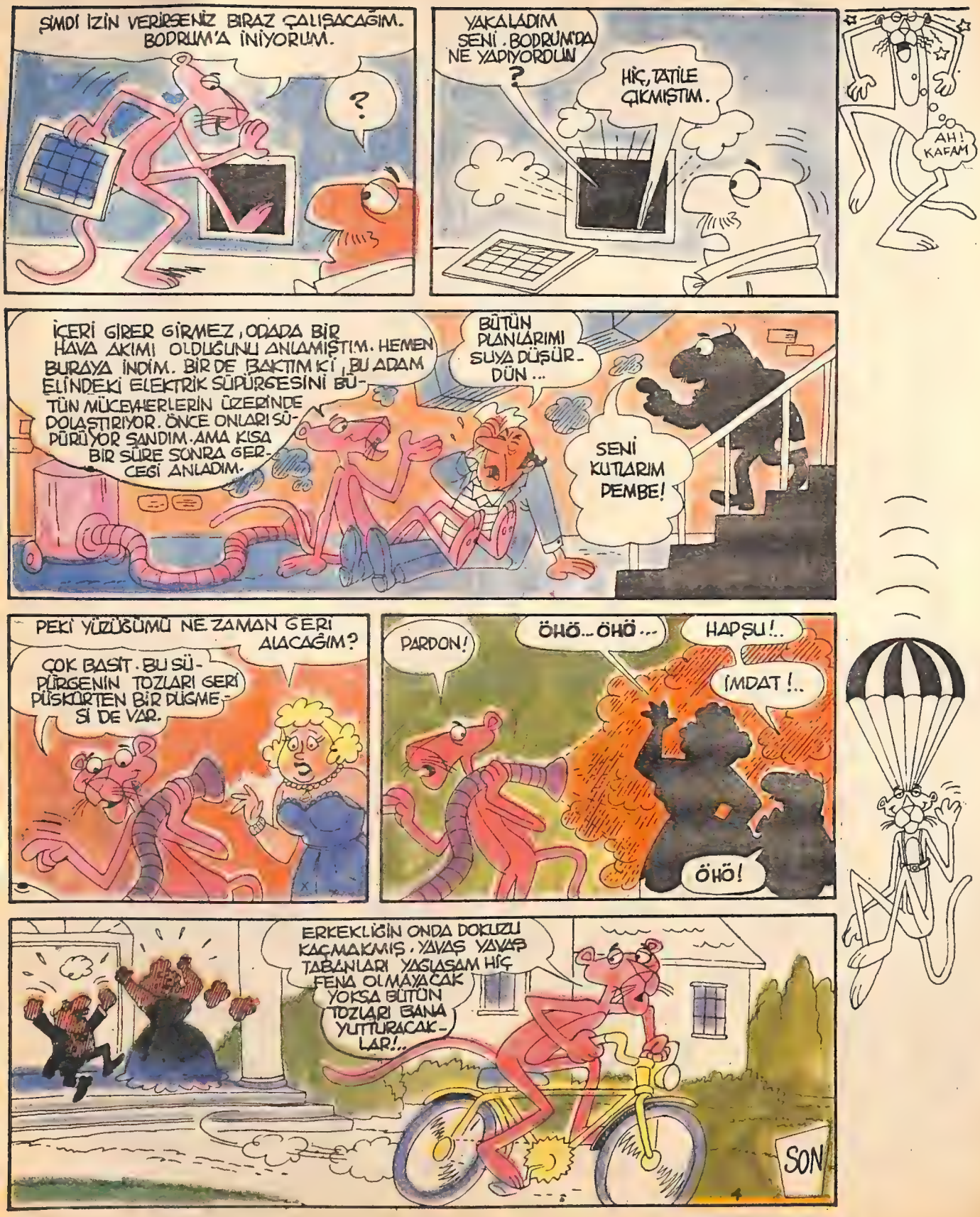
ŞİMDİ İZİN VERİRSENİZ BİRAZ ÇALIŞACAĞIM. BODRUM'A İNİYORUM.
?
YAKALADIM SENİ. BODRUM'DA NE YAPIYORDUN?
HİÇ, TATİLE ÇIKMIŞTIM.
AH! KAFAM
İÇERİ GİRER GİRMEZ, ODADA BİR HAVA AKIMI OLDUĞUNU ANLAMIŞTIM. HEMEN BURAYA İNDİM. BİR DE BAKTIM Kİ, BU ADAM ELİNDEKİ ELEKTRİK SÜPÜRGESİNİ BÜTÜN MÜCEVHERLERİN ÜZERİNDE DOLAŞTIRIYOR. ÖNCE ONLARI SÜPÜRÜYOR SANDIM. AMA KISA BİR SÜRE SONRA GERÇEĞİ ANLADIM.
BÜTÜN PLANLARIMI SUYA DÜŞÜRDÜN...
SENİ KUTLARIM PEMBE!
PEKİ YÜZÜĞÜMÜ NE ZAMAN GERİ ALACAĞIM?
ÇOK BASİT. BU SÜPÜRGENİN TOZLARI GERİ PÜSKÜRTEN BİR DÜĞMESİ DE VAR.
PARDON!
ÖHÖ... ÖHÖ...
HAPŞU!..
İMDAT!..
ÖHÖ!
ERKEKLİĞİN ONDA DOKUZU KAÇMAKMIŞ. YAVAŞ YAVAŞ TABANLARI YAĞLASAM HİÇ FENA OLMAYACAK YOKSA BÜTÜN TOZLARI BANA YUTTURACAKLAR!..
SON

KIL PAYI

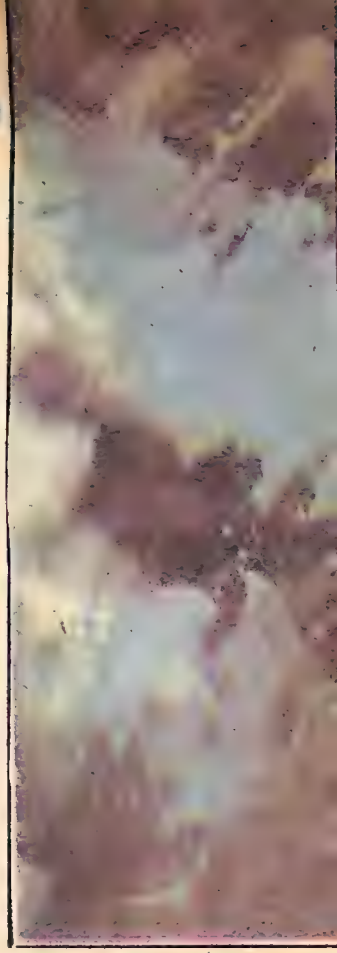

Derken apansız gökyüzü parlayıveriyor. Aşağıda dizilmiş duran uçaksavar topları uçaklara ateş dereleri püskürtmeye başlıyor. O arada uçak sanki bir devin eli değmişcesine sarsılıyor ve...

Ortalık ürkütücü bir sessizlik içindeydi. Alman radarı uçakların durumunu izliyor olacaktı. Herhalde bir yerlerde onları bekleyen ölümcül bir tuzak vardı.

YIL 1944: Bir kış gecesi. Ayın yüzünü arasıra küçük bir bulut parçaları örtüyor: Sonra hemen açılıyor. Tam bombardımana uygun bir gece. Hedefler bütün netliğiyle ortada. İlk göze çarpan fabrikalar ve evler. Cadde ışıkları bunları aydınlatmaya yetiyor. İlk bombalar düştükten sonra ise, ortalık birden cehenneme dönüşüyor. Her uçak yükünü boşalttıkça yeni bir ışık okyanusu oluşup kenti kucaklıyor, onu ta yüreğinden yakıp kemiriyor.

Uçaklar birer birer bombalarını boşaltıp dönüş yaparak batıya doğru uzaklaşıyorlar. Karanlığın içinde, arkada bıraktıkları cehennem hâlâ belli oluyor. Kilometrelerce yol aldıktan sonra bile arka ufukta kıpkızıl savaş rozetini görebiliyorlar.

Bu karmaşıklığın içinde, uçakların birindeki geri gözcüsü oturmuş, giderek uzaklaşan kırmızılığı seyrediyor. İşte sonunda gözden kaybolabildi kızıl izler. Yer tam üç buçuk mil aşağıda. Galiba karla kaplı bugün Alman toprakları. Ama gözcü bunun pek farkında değil. Vakti yok böyle şeylere dikkat etmeye. Onun gözleri göklerde. Peşlerine düşecek Alman avcı uçaklarını kolluyor. Bir an dikkati dağılsa, hemen üstlerine pike yapıp parça parça edebilir Almanlar onları.

Savaş görevleri arasında en yalnız görev bu olmalı. Başka herkes uçağın ön tarafında. Bir tek kendisi, bir de aydede... Sonra sağda solda filonun öbür uçakları.

Gözcü pozunu değiştiriyor. Bu sıkışık yerde oturmaktan her yanı tutulmuş. Paraşütü zaten uçağın ön tarafındaki dolapta. Gerekli olduğu zaman gidip alabilecek. Vakit varsa tabii. Yere doğru bakıyor. Orada gözüne açık bir arazi parçası ilişiyor. Boş alanda bir an için ay ışı-

→

KIL PAYI

Derken apansız gökyüzü parlayıveriyor. Aşağıda dizilmiş duran uçaksavar topları uçaklara ateş dereleri püskürtmeye başlıyor. O arada uçak sanki bir devin eli değmişcesine sarsılıyor ve...

Ortalık ürkütücü bir sessizlik içindeydi. Alman radarı uçakların durumunu izliyor olacaktı. Herhalde bir yerlerde onları bekleyen ölümcül bir tuzak vardı

YIL 1944: Bir kış gecesi. Ayın yüzünü arasıra küçük bir bulut parçaları örtüyor: Sonra nemen açılıyor. Tam bombardımana uygun bir gece. Hedefler bütün netliğiyle ortada. İlk göze çarpan fabrikalar ve evler. Cadde ışıkları bunları aydınlatmaya yetiyor. İlk bombalar düştükten sonra ise, ortalık birden cehenneme dönüşüyor. Her uçak yükünü boşalttıkça yeni bir ışık okyanusu oluşup kenti kucaklıyor, onu ta yüreğinden yakıp kemiriyor.

Uçaklar birer birer bombalarını boşaltıp dönüş yaparak batıya doğru uzaklaşıyorlar. Karanlığın içinde, arkada bıraktıkları cehennem hâlâ belli oluyor. Kilometrelerce yol aldıktan sonra bile arka ufukta kıpkızıl savaş rozetini görebiliyorlar.

Bu karmaşıklığın içinde, uçakların birindeki geri gözcüsü oturmuş, giderek uzaklaşan kırmızılığı seyrediyor. İşte sonunda gözden kaybolabildi kızıl izler. Yer tam üç buçuk mil aşağıda. Galiba karla kaplı bugün Alman toprakları. Ama gözcü bunun pek farkında değil. Vakti yok böyle şeylere dikkat etmeye. Onun gözleri göklerde. Peşlerine düşecek Alman avcı uçaklarını kolluyor. Bir an dikkati dağılsa, hemen üstlerine pike yapıp parça parça edebilir Almanlar onları.

Savaş görevleri arasında en yalnız görev bu olmalı. Başka herkes uçağın ön tarafında. Bir tek kendisi, bir de aydede... Sonra sağda solda filonun öbür uçakları.

Gözcü pozunu değiştiriyor. Bu sıkışık yerde oturmaktan her yanı tutulmuş. Paraşütü zaten uçağın ön tarafındaki dolapta. Gerekli olduğu zaman gidip alabilecek. Vakit varsa tabii. Yere doğru bakıyor. Orada gözüne açık bir arazi parçası ilişiyor.Boş alanda bir an için ay ışı-

→

ğını yansıtan parlak çizgiler görüyor, sonra yansıma kayboluyor. Herhalde araya bir bulut girmiş olmalı.

Ortalık tehlikeli bir sessizlik içinde. Alman radarı uçakların durumunu izliyor olmalı. Gene de peşlerine düşen yok. Luftwaffe (*)'nin çok az uçağı kaldığı herkesin dilinde ama bu kadar da az olabilir mi?Herhalde bir yerlerde onları bekleyen bir tuzak olmalı.

Gözcü öne doğru bakmaya çalışıyor. Orada parlak ışıklar görürse başka bir filonun saldırıya uğradığını anlayacak. Ama öyle bir şey de görünmüyor.

Derken apansız gökyüzü patlayıveriyor. Aşağıda dizilmiş duran uçaksavar topları onlara ateş dereleri püskürtmeye başlıyorlar. Projektörler de gökleri aydınlatıp uçakların yerini bulma çabasında.

Gözcü gözlerini yumuyor. Hiç değilse şu an için avcı uçaklarından korkmaya gerek yok. Almanlar kendi uçaklarını bu yanan cehennemin içine yollarlar mı hiç?

Birden uçak, sanki bir devin eli değmişçesine sarsılıyor. Bir patlama da olmuş olmalı ama onu duymuyor. Yalnızca alevleri farkediyor. Bir de o korkunç sıcaklığı hissediyor. Aç alevler uçağın ön tarafını yiyip bitirmekte... Ve tabii gözcünün paraşütünü de!!!

Yerden 6000 metre yüksekteler. Yaklaşık 3.5 mil. İki şık var şimdi. Ya orada kalıp yanarak ölmek, ya da aşağıya atlamak. Paraşütü olmadığına göre, bunun anlamı iki çeşit ölümden birini seçmek demek. Ya tavada balık gibi kızaracak. ya da yere çarpıp parça parça olacak.

Ne olursa olsun, herşey yanmaktan iyidir, diye düşünüyor gözcü. Atıyor kendini aşağıya.

Felaketler dünyasında hareketler ağır çekim filmler gibi hep yavaş. Uzun süre havada kaldığını hissediyor. Yıldızlara ve aya son bir kez bakmaya da vakit buluyor, her düştüğü metreyle biraz daha yaklaşan korkunç sonu düşünmeye de. Derken kendinden geçiyor.

Dışbudak ağacının üst dallarına nasıl çarptığını, sonra karların üstüne nasıl hızı kesilmiş olarak düştüğünü hiç hatırlamıyor.

Cennet dedikleri yer herhalde bembeyaz bir hastane yatağı olmalı. Çevrede duran insanlar Almanca fısıldaşıyorlar. İçlerinden biri bozuk bir İngilizceyle ona iyileşeceğini söylüyor. Yalnızca dizi burkulmuş, sırtı biraz incinmiş, bir de hafif beyin sarsıntısı geçirmiş. Üç buçuk milden düşüp sağ kalmış gözcü. Ciddî bir sakatlığı bile yok. İmkânsız bu. Ama olmuş işte.

Çavuş Nicholas Akemade olmayacak bir şeyi denemiş ve başarmış bulunuyor. Almanlar onu bulduklarında öylesine etkilenmişler ki, başından geçenlere tanıklık edecek bir de belge vermişler eline.

(*) Alman Hava Kuvvetleri

ORHAN BORAN

...VE REKORLAR

YOL YÜRÜMEKLE TÜKENİR

Selâm...

Sizlerle bu dergide uzun süre arkadaşlık ettik. İki yıl kadar, bu sayfalarda, sevimli Yuki'nin serüvenlerini anlattım. Aradan uzunca bir süre geçti. Gene karşınızda olmanın mutluluğu içindeyim. Hepinizi sağlıklı ve neşeli bulduğumu umarım.

Bu defaki yazı dizimde, başka bir konuyu ele alacağım.

Sizlere dünyanın dört bir bucağında kırılmış, garip rekorlardan söz edeceğim. Akla hayale zor sığar bu rekorları okurken, hayretler içinde kalacak, çoğu kez kendinizi tutamayarak kahkahayla güleceksiniz.

Anımsatmaya gerek yok ama, gene de söyleyeyim, bu rekorlar, adı üstünde, garip rekorlar. Yani, sizin benim heveslenip deneyeceğimiz türden işler değil. Kimi insan iddia üzerine, kimi insan bahse girdiği için, kimi insan da düpedüz acaiplik olsun diye girişmiş bu çabalara. Bize okuyup, gülüp geçmek gerek. Bu tuhaf kişilere ayak uydurmak değil.

Yazımın başlığı, eski bir sözdür: "Yol yürümekle tükenir" derler.

Peki, acaba dünyada en uzun yol yürüyen kişi kimdir? Merak ettiniz mi?

Hemen söyleyeyim.

Dünyada, hiç durmadan en uzun yürüme rekorunu kıran kişi bir İngiliz. Haydi ismini de vereyim: Albay Rişar Kravşov. Bu adam, 1974 yılının 24 mayıs günü, İngiltere'nin Liverpool kentinden yola çıkıp yürümeye koyulmuş. Tam 72 saat54 dakika, hiç durup dinlenmeden yürümüş. Taa, 27 mayıs gününe kadar. Aldığı yol ne kadar biliyor musunuz? 372 kilometre 140 metre. Yolculuğunun sonlarına doğru, ayaklarını zor sürüyecek hale gelmiş olmalı ki, rekoru saptayanlar, son 140 metreyi de titizlikle ölçmüşler. Bunca kilometreyi bir anda belki gözünüzde canlandıramayacaksınız. Şöyle söyliyeyim. İstanbul'la, Ankara'nın arası, yaklaşık 450 kilometre diyelim. İşte bu İngiliz albayı, dişini sıkıp 80 kilometre kadar daha yürüyebilseymiş, demek ki hiç durup dinlenmeden, İstanbul'dan, Ankara'ya kadar gidecekmiş.

Daha garibi de var.

Teksas'lı, Pleni Vingo isimli bir adam. Bu akıllı da, 15 nisan 1931'de Teksas'tan yola koyulmuş, 24 ekim 1932 tarihine kadar, on iki bin seküz yüz yetmiş dört kilometre yürüyerek İstanbul'a varmış. Tabii, durarak dinlenerek. Fakat gariplik burada değil. Pleni Vingo isimli bir akıllı, onca yolu, geri geri yürümüş. Hani, herkes gider Mersin'e, biz gideriz tersine, derler ya? Bu adam da tam anlamıyla öyle. Arka arka, geri geri, tersine taban tepmiş onca yolu. Eeee, akıllı demezsiniz de ne dersiniz? Peki, geri geri giderken arkasını nasıl görmüş? Kimseye çarpmamış mı? Belki de çarpmış tır, ve sormuştur:

— "Kardeşim, gittiğin yere baksana?..."

Çarptığı adam da büyük olasılıkla şu yanıtı vermiştir:

— "Birader, sen de baktığın yere gitsene?..."

Bu haftalık hoşça kalın!...

AH BU ÇOCUKLAR

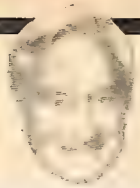

HALİT KIVANÇ ve konuğu

YENİ yılda yeni köşemizde ilk konuğumuz, NACİ CANSUN... İstanbul Işık Lisesi İlkokul Bölümü 4. sınıf öğrencisi... 10 yaşında... Söyleşimize TV ile başladık:

Televizyon seyrediyor musun, Naci?

— Dersim yoksa, seyrettiriyorlar. Üç yaşındaki kardeşim Ali ile, çocuk programlarını hiç kaçırmıyoruz. Hepsini seviyorum da, çizgi filmleri en çok...

— Peki, "Uykudan Önce" bitince... Sahiden uykuya gidiyor musun?

— Gitmesek de götürüyorlar.

— TV'de... Sevdiğin değil de, sevmediğin?

— "Doğu Ekspresi" diye bir şey oynadı. Sıkıcıydı. Onu sevmedim.

Ya "Dallas"?

— Anlıyamadım onu. Konusunu kavrıyamadım. Devamlı seyredemediğim için..

— Oradaki Ceyar, hani "J.R." diye yazılıyor... Nasıl adam?

— Bir tuhaf... Herşeye karışıyor. Birazcık da çıkarcıymış. Öyle diyorlar.

— Irak'la İran arasındaki savaş neden çıktı dersin?

— Paylaşamıyorlar Abadan'ı... Abadan'da bol petrol varmış.

— Savaş, bir çözüm yolu mu? Yok mu başka çaresi?

— Savaşacaklarına... Oradaki insanlara sorsalar, hangi memlekette olmak istediklerini... Daha iyi olur bence.

— Çok iyi olur. Bunca kan dökülmez. Dostluktan, arkadaşlıktan iyisi var mı? Sahi Naci, söyle bakalım, Arkadaş ne demek?

— Arkadaş... Zor gününde insana yardımcı olan, onu yalnız bırakmayan insan...

— Çok gezdin mi? Yurtta, yurt dışında nerelere gittin?

— Ülkemizin batısını, güneyini gezdim. En çok Bursa'yı beğendim. Çünkü Bursa'da hem sıcak kaplıca havuzları var, yüzülüyor. Hem Uludağ'da kar var, kayak yapılıyor. Babamla annem Avrupa'ya da götürdüler. Almanya'ya, İsviçre'ye filan.

— Peki, Avrupa'da en çok dikkatini çeken ne oldu?

— Oralarda insanlar şehirlerini daha temiz tutuyorlar. Bir de otomobiller olsun, yayalar olsun, trafik kurallarına çok uyuyorlar.

— En sevdiğin atasözü hangisi?

— "Ayağını yorganına göre uzat..."

— Tamam, Naci!.. Biz de bu söze uyalım. Yorganımız, yani, yerimiz bitti. Biz de söyleşimizi bitirelim.

Çok çok teşekkürler ve başarılar!..

mete'den

ANİKÖY'e giderken yol kenarında gördüğüm çocukları, ilk bakışta, birer okul kaçakları sanmıştım.

Yanlarına gittiğimde, içlerinden birinin elinde bir tarih kitabı gördüm. Kitaptan bir bölüm okuyon ve sonra da, o bölümle ilgili olarak, öğretmenin anlattıklarını yineliyordu.

"Bu yıl havalar bize oyun etti", dediler. "Bu yörede her yıl kar yağışı, okulların açılmasından önce başlardı. Biz de hayvanları ahırlarına sokar, sahibine teslim eder, okulumuza giderdik. Oysa, bu yıl, okmullar açıldı ama havalar hâlâ günlük güneşlik... Kar yağışı başlamadadığı için, hayvanları sahibine teslim edemiyoruz ve bu işi bitiremiyoruz.'"

Doğu bölgemizin tümünde olduğu gibi, Aniköy'de de halk, geçimini genellikle hayvancılıktan sağlamaktadır. Büyükler için bir geçim kaynağı olan hayvancılık, Aniköy'de çocuklar için de bir gelir kaynağıdır. Aniköy İlkokulu'nda okuyan öğrenciler, yaz aylarında hayvanları otlak yerlere götürürler ve akşama doğru da, hepsini önlerine katıp köye, ahırlarına geri getirirler.

Aniköylü çocuklar, bu çalışmaları karşılığında kazandıkları parayla, okul giderlerieni karşılarlar, hatta ayakkabı, ceket gibi bir-iki giyim eşyasını da kendileri alırlar.

Anlaşmalarını bozamadıkları için Aniköy'ün bu beş ilkokul öğrencisi, derslerinden geri kalmamak için kendi aralarında başka bir anlaşma yapmışlardı...

İçlerinden biri hergün okula gidiyor, ve... Ders bitince otlağa gelip, hayvanları otlatan öteki arkadaşlarına anlatıyordu o günkü derszi.

"Bu yöntemi uygulayarak, derslerimizden geri kalmamış oluyoruz" dediler. "Fakat gelecek yıl, hayvan sahibiyle anlaşma yaparken, başka bir koşul öne süreceğiz. Hayvanları kar yağışı başlayıncaya dek değil, okulların açıldığı güne dek otlatırız diyeceğiz. Böylece derslerimizden geri kalmamış olacağız."

Türkiye'nin en doğusundaki Kars'ın da doğusunda Aniköy'de, bir yol keanarında tanıdığım ilkokul öğrencisi *"küçük çobanlar"*, kendileri derslerinden geri kalmamaya çalışırlarken, bu tutumlarıyla gerçekte, kendileri ders vermiş oluyorlardı. Yaşamda, çok konularda, çok derslerinden geri kalmış çoğumuza...

Ben de çocuktum

ÇOCUKLUĞUM FUTBOLLA GEÇTİ

BEN savaş yıllarının çocuğuyum. Yiyeceklerin kısıtlı olduğu, oyuncakların ortadan kaybolduğu yıllarda büyüdüm. Bu yüzden, hemen hiç oyuncağım olmadı. Oyuncak diye herkes gibi ben de babamın yaptığı basit, tahta oyuncaklarla oynardım.

Çocukluğum Vefa'da geçti. Orayı gördüyseniz, bilirsiniz. Sokağa göre hayli aşağılarda kalan bir fabrika vardır. Biz, o fabrikanın damını futbol sahası yapmıştık. Garip ama öyle: Fabrikanın damı, sokakla hemen hemen aynı düzeydeydi. Sokaktan fabrikanın damına geçer, orada gazozuna iddialı maçlar yapardık.

Ben hep geride oynardım. Bazen bek, bazen santrhaf.. İyi oynuyormuşum ki, sonradan amatör kümede de top koşturdum. Sakarya ve Zeyrekspor'da oynadım. Yıllar sonra futboldaki yerim değişti. Örneğin "Gol Kralı Salt Hopsait" filmimde santrfor oynuyorum.

Üç kardeştik. Babam Migros'ta memurdu. Futbol sevgim yüzünden benim hiç yeni ayakkabım olmadı. Babam ne zaman yeni ayakkabı alsa, ben o ayakkabıyla en geç iki saat sonra top oynamaya başlardım. Daha beş, on dakika geçmeden top diye yere vurur, ayakkabı eskitmeye başlardım. Bunun, sonunda, babam yıllar sonra benim yüzümden ayakkabı tamirciliği öğrendi ve ayakkabılarımıza pençe yapmaya başladı. Haklıydı da, bu işi öğrenmese bütün kazancını ayakkabı tamirine yatırması gerekecekti.

İlk okuduğum kitap "Okuma Kitabı"dır. Okuyup yazmayı söktükten sonra çeşitli dergiler okudum. Bizim zamanımızda en ünlü dergi, "Pekos Bill"di. Galiba en çok, o dergiyi okudum.

Babam bize bazen 10, bazen 25 kuruş harçlık verirdi. Simidin 10 kuruş olduğu o devirde bu para yeter de artardı bile. Bir simit alır, bir şam tatlısı yer, kalan 5 kuruşu da kaybederdik. Futboldan bıktığımız zaman hemen toplanır, iki gruba ayrılır, "Dakmen" oynamaya başlardık. Para da ya top oynarken, ya "Dakmen" cebimizden düşerdi. Öyle koşmaya, para mı dayanır!

Belleğim pek kuvvetli değildir. Geçmişte yaşadığım birçok şeyi hemen bulup, çıkaramam. Örneğin şu tiyatro konusu... Çoğunuz beni sinemalarda, televizyonda gösterilen resimlerimden tanıyorsunuz ama ben sanat yaşamına sinemayla başlamadım. Önce tiyatroya girdim, yıllarımı tiyatroya verdim.

Tiyatro sevgisi içime ne zaman düştü, ne zaman tiyatro sanatçısı olmak istedim, hatırlamıyorum. Ama ortaokul yıllarında günün birinde tiyatro artisti olmayı düşünürdüm. Yıllarca hep tiyatroya girebilmek için yaşadım. İstemek ve çalışmak başarmak için yeterli. Günün birinde kendimi tiyatroda buluverdim. Amatör topluluklar, Pendik Tiyatrosu, Devekuşu Kabare... Sonra sinemaya geçtim.

Özetle, çocukluğum çoğunuz gibi geçti. Mahalle aralarında büyüdüm. Arkadaşlarla iddialı takımlar kurduk, gazosuna maçlar yaptık. Ağaçlar meyveye durunca, tırmanıp meyve yedik. Bayram günleri, bayram yerlerine gidip dönmerdolaplara, atlıkarıncalara bindik. Yeni elbiseler giyip kirlettik, azar işittik. Sonra günün birinde baktık, birden büyüyüvermişiz. Öyle hızlı büyümüşüz ki, çocukluğumuza doyamamışız.

O günler geride kaldı. Şimdi 3 yaşında bir oğlum var. Adı Ali... Her baba gibi Ali'yle birlikte oynuyoruz, bu arada ben de ikinci çocukluğumu yaşıyorum.

KEMAL SUNAL

Resimler: Altan Erbulak

DEMİR YUMRUKLU ADAM

BERNARD PRINCE

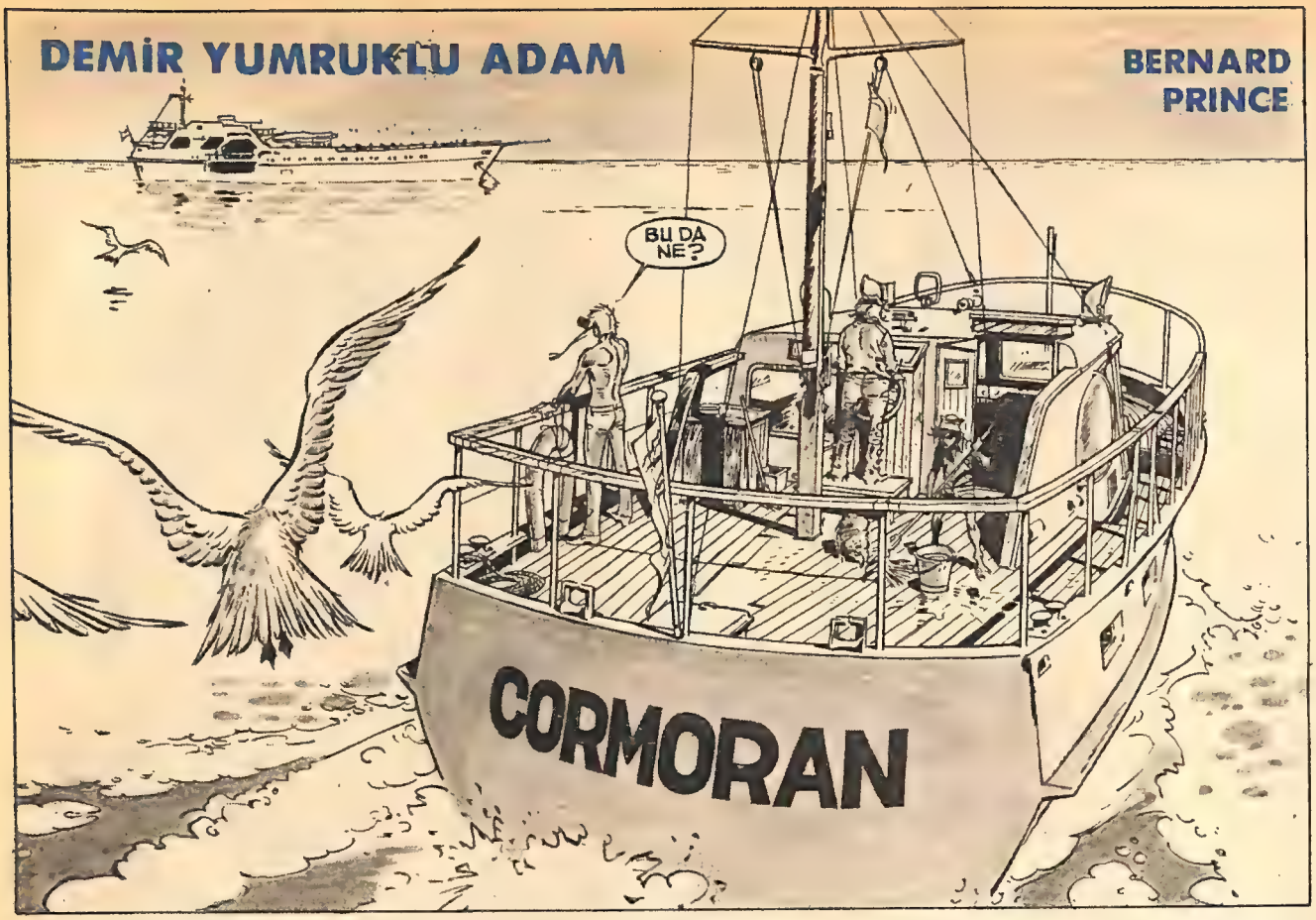

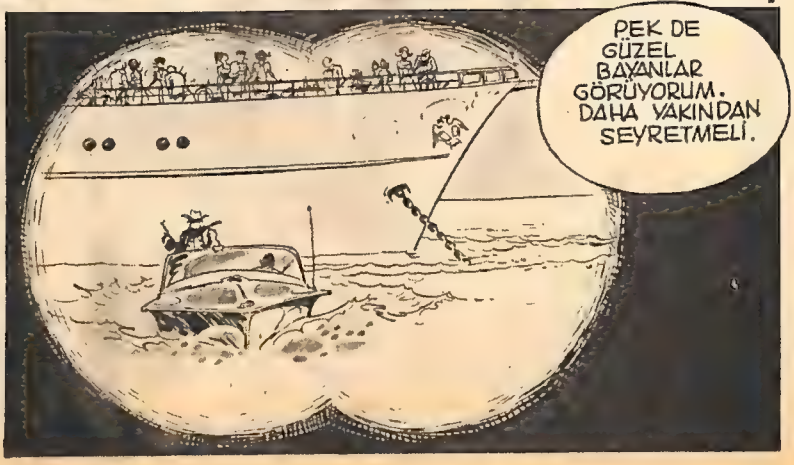

BEN DE KAÇ ZAMANDIR ÇEVREDE SİLÂH GÖRMEMEKTEN ENDİŞELENİYORDUM.
SAKIN KORKMAYIN, BİZ POLİSİZ!
AMAN NE İYİ!
BİZ ÖZEL POLİSİZ. GEMİ SAHİPLERİNİ KORUMAKLA GÖREVLİYİZ. YABANCI MISINIZ?
EVET, FAKAT BU SULARDA DOLAŞMA İZNİMİZ VAR...
TABİİ, ELBETTE KAPTAN, SORUN DEĞİL. ANCAK BİR NOKTA VAR...
2
ALTIN KARTAL YATI DENİZE ÇIKINCA BAŞKA BİR GEMİNİN BURALARDA DOLAŞMASINA İZİN VERİLMEZ. GÜVENLİK SORUNU...
ANLIYORUM. BU YATIN SAHİBİ SİZE GÖRE ÖNEMLİ OLSA GEREK...
ÖYLE SAYILABİLİR. ŞİMDİ ROTA DEĞİŞTİRİYORSUNUZ, DEĞİL Mİ?
BEN PEK AKILLI SAYILMAM. BANA BİR İŞ ANLATILMALI. PATRONUNUZ BU SAÇSIZ GÖBEKLİ ADAM OLMASIN!
HANGİSİ?
BİR ADAM EĞLENCEYİ, HERKESİ BIRAKMIŞ, YÜZÜYOR. HİÇ DE NAZİK DEĞİL!..
LÜTFEN SAYGISIZ OLMAYALIM BAYIM!..
FİLİPE, BAY SAKA YAPIYOR.
AMAN ALLAHIM, YÜZÜCÜYÜ TANIDIN MI BARNEY?

BU CUMHURBAŞKANI VALDERO'NUN TA KENDİSİ!
EVET, GÖRDÜĞÜNÜZ GİBİ BAŞKAN GEZİYE ÇIKMIŞTI. ONU KORUMAK GÖREVİMİZ. ANLAYIŞLA KARŞILAMALISINIZ.
3
BAOOOMMM

AMAN TANRIM! YAT HAVAYA UÇTU!
ÇABUK, ÇABUK BİR SANDAL!
İLK ÖNCE BAŞKANI KURTARMALI, BAŞKANI!
EVET!
EN YAKINIMIZDA BULUNDUĞUNDAN DENİZ KURALINA UYACAĞIZ.
HEY, BU YANA, BU YANA!
BAŞKANIN HÂLÂ SESİ ÇIKABİLİYOR, BRAVO! BAŞKASI OLSAYDI GİTMİŞTİ.
BANA BAK KÜÇÜK! BARNEY'DEN Mİ SANA GEÇTİ, BÖYLE SOĞUK ŞAKALAR YAPMAK...
BU BİR CİNAYET GİRİŞİMİ, BİR CİNAYET GİRİŞİMİ...
OLABİLİR... ANCAK SORUŞTURMAYI SONRAYA BIRAKALIM.
ONU KURTARDILAR ŞÜKÜR, HERŞEY YOLUNDA!
NE İYİMSER İNSANLAR VARMIŞ.
GEMİ YOKOLDU, ŞUNA BAKIN!
ZAVALLILAR, AH ZAVALLILAR.
GÜZEL BİR KAZA. CİNAYET BAŞARILAMADI. HEDEF DE HAYLİ İNSANCIL DUYGULARLA DOLU GÖRÜNÜYOR.

KURTULAN OLDU MU?
HAYIR. CEPHANECİ BOMBA YERLEŞTİRMİŞ YATA. ZAVALLI ADAMLARIN BAŞLARINA GELECEKLERİ DÜŞÜNDÜKÇE...
BU ÜLKENİN İÇİŞLERİNİ BİLMEM. ANCAK BU ZORBANIN TEKİYSE ONU EN YAKIN BİR LİMANA BIRAKARAK ÇEKİP GİTMELİ!..
BAYLAR, SİZLERİ BU İŞE KARIŞTIRDIĞIMA ÜZGÜNÜM.
GERÇEKTEN HIZIR GİBİ YETİŞTİNİZ. KURTULSAYDIM BİLE BOĞULACAKTIM. SAYENİZDE YAŞIYORUM.
RİCA EDERİM, ÖNEMLİ DEĞİL.
BANA BAKSANA SEN, BU GİYDİKLERİN BENİM...
NE YAPALIM, SENİN GÖBEKLİNİN BOYUNA UYGUN BİR BU VARDI.
HALKINIZA HAYATTA OLDUĞUNUZU MÜJDELEMELİSİNİZ.
EVET, TABİİ BANA ÖNCE RADYOYU DİNLETİR MİSİNİZ?
ELBETTE BUYURUN!
ÖZGÜRLÜĞÜNÜZE GÖZ DİKEN AYAKLANMACILARIN İĞRENÇ HAREKETİ... BAŞKANIMIZ VALEDERO'NUN ÖCÜ ALINACAK, YEMİN EDİYORUZ...
BEN GENERAL MENDOZA... GEÇİCİ BAŞKANINIZ...
VATANDAŞLARIMA BUNDAN BÖYLE YALNIZCA BENİM EMİRLERİME UYULACAĞINI BİLDİRİRİM.
DOMUZ, DEMEK BUYMUŞ!

YENİ BİR EMRE KADAR BANKALAR VE RESMİ DAİRELER KAPALI OLACAK, YÖNETİMİ BEN TEMSİL EDİYORUM...
KAPTAN, İZNİNİZLE BİR KAÇ SÖZÜM VAR..
BU MESELEDEN UZAK DURALIM. BU ADAMI BİR SANDALA KOYUP BİZ...
DUR HELE, GALİBA BU İŞLER GENERAL MENDOZA'NIN BAŞININ ALTINDAN ÇIKIYOR.
MENDOZA'YA KAZAYI HABER VEREN KİM OLABİLİR? DURUMU NASIL BİLİYORLAR ÖYLEYSE?
ALLAH KAHRETSİN! PİS BİR İŞE BULAŞTIK!
DOSTUM, DENİZDEN ADAM TOPLAYINCA SORUMLULUĞA KATLANIRSIN.
TEŞEKKÜRLER KAPTAN. ÜLKEMİ BİR KOMPLODAN KURTARABİLİRSİNİZ, BELKİ DE...
BİZİ IRGALAYAN BİR İŞ DEĞİL. AMA...
BİLİYORUM, YİNE DE SİZ OLMASAYDINIZ DURUM ÇOK DAHA KÖTÜLEŞEBİLİRDİ...
HAKLARIMA SAHİP OLSAYDIM KİMLİĞİM ÜZERİNE KUŞKUNUZ OLMAZDI...
ÖYLE GALİBA...
BOŞ LÂFI BIRAKALIM İSTERSENİZ. MENDOZA'NIN HELİKOPTERLERİ HERHALDE AZ SONRA GÖRÜNÜRLER.
DOĞRU!
GENERAL OLACAKLARDAN EMİNDİ, YOKSA DURUMU SORUŞTURURDU.
EYVAHLAR OLSUN. HARİTAYA BAKTIN MI BERNARD? KARŞI KIYI NERESİ BİLİYOR MUSUN?

AŞAĞI YUKARI! HİÇ DE İÇAÇICI BİR YER DEĞİL GALİBA...
HEMEN DÖNELİM, YOKSA ÇAMURA SAPLANIRIZ.

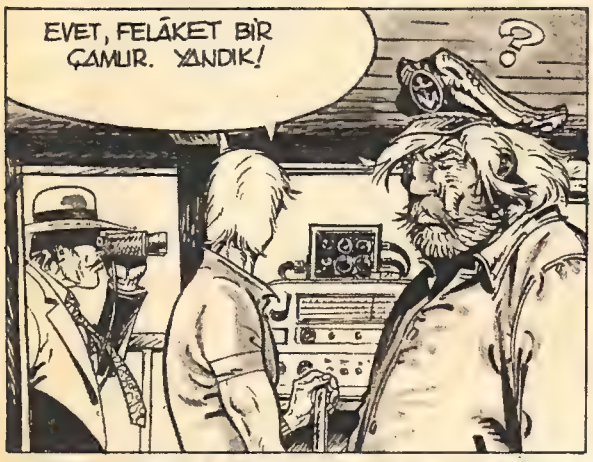
EVET, FELÂKET BİR ÇAMUR. YANDIK!
?

NE DEMEK İSTİYORSUNUZ, ORAYA MI GİDİYORSUNUZ? ÇILDIRDIN MI? NİÇİN?

MENDOZA'NIN HELİKOPTERLERİ YAKLAŞIYOR. BAŞKA SEÇENEĞİMİZ YOK...

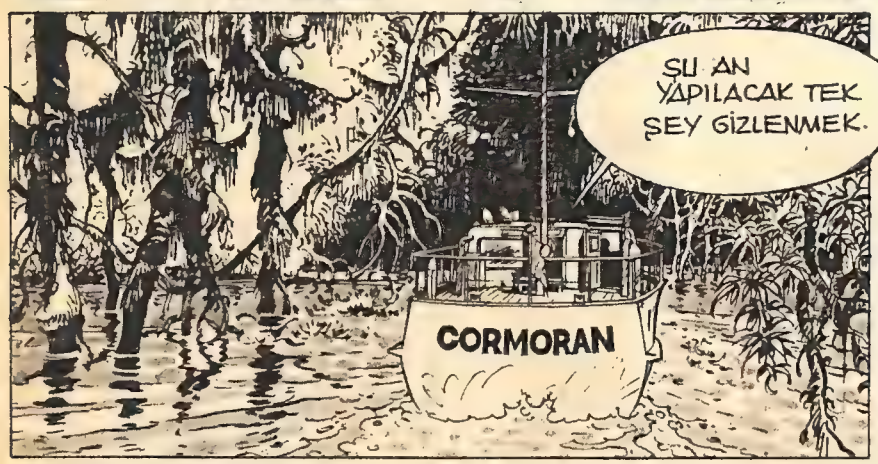
ŞU AN YAPILACAK TEK ŞEY GİZLENMEK.
CORMORAN

AYI KARDEŞ USLU DUR!
?
GRR-OHR!
RRRHHH!

GÖRÜNDÜLER İŞTE!

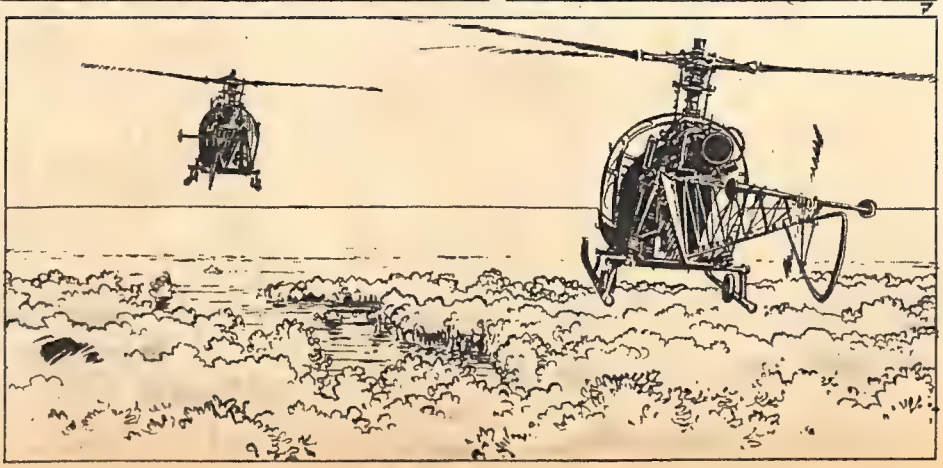

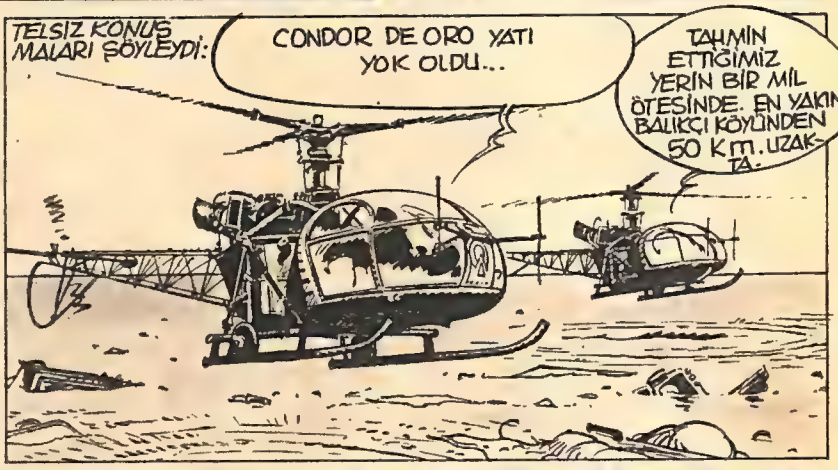

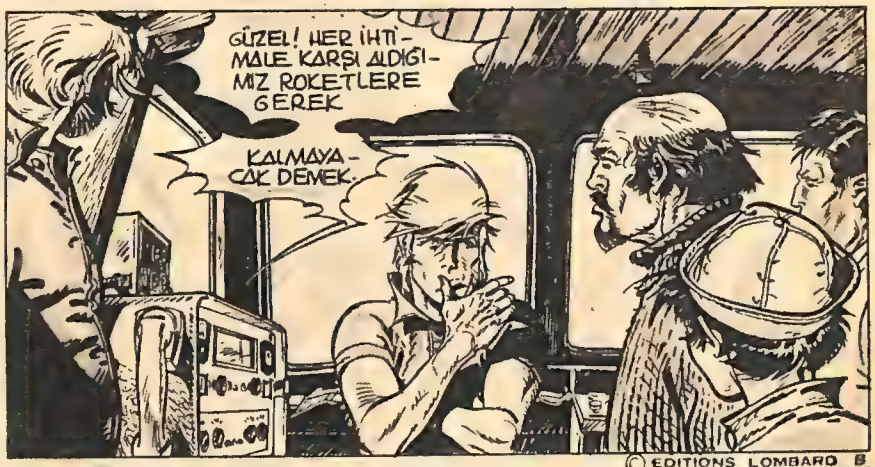

© EDITIONS LOMBARD B

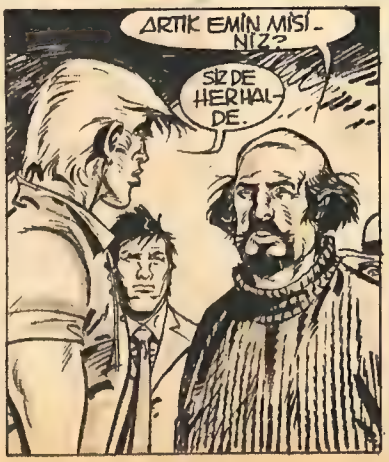

(SÜRECEK)

BEŞ ARKADAŞ

yönetim ve görüntüler: A.E. Müezzinoğlu

NECDET ÇAĞDAGİL
ADİLE GÜLSÜM
KAAN YILDIRIM
LEYLA YAMAN
SALİH HASKATAR

1

GÜLSÜM, KAAN VE NECDET, TATİLDEN YARARLANARAK AMCALARININ EVİNE GELMİŞ, YEĞENLERİ LEYLA İLE BİRLİKTE KAHVALTI SOFRASINA OTURMUŞLARDI... TATİL BAŞLARINDAYDILAR. OKUL DÖNEMİ ARTIK GERİLERDE KALMIŞTI. ÇOCUKLARIN HEPSİ DE ÇOK MUTLUYDU...

BİR BİLİM ADAMI OLAN NACİ BEYİN NE SESİ YERİNDEYDİ... KAHVALTIYA OTURAN ÇOCUKLARA BAKIP GÜLÜMSEDİ...

Ne güzel bir gün çocuklar!

Kahvaltıdan sonra çevreyi dolaşarak gününüzü değerlendirin!

ÇOCUKLAR İÇİN, DOĞRUSU GÜZEL BİR ÖNERİYDİ BU...

BU SIRADA SERPİL HANIM ELİNDE BİR MEKTUPLA İÇERİ GİRDİ...

SABAH KAHVALTISININ NEŞ'ESİ SÜRÜP GİDİYORDU...

Vereceğin konferansın gününü hatırlatıyorlar. oysa, çocuklara söz vermiştin...
BİLGİN AMCAYI BİR DÜŞÜNCEDİR ALDI...
2
Fakat kancığım, benim çocukların tatilinin ne zaman başlayacağını, onların tatili teyzelerine giderek mi, yoksa burada mı geçirmek istediklerini nereden hatırlaya bilirim?
BİLGİN KİŞİLERİN UNUTKANLIKLARI OLAGAN MI SAYILMALI DERSİNİZ?
Nasıl unutursun? Tatilde çocukların buraya gelmesini birlikte konuşmuştuk. o nedenle bu yıl konferansını ertelemeye karar vermiştik...
ÇOCUKLAR İLGİYLE KONUŞMALARI DİNLİYORLARDI...
Okulların bu kadar geç tatil olacağını bilemezdim ki...
LEYLÂ ARKADAŞLARI ADINA SÖZE KARIŞTI...
Annecğim, babamın hakkı var...
Babamın tatil ortasında bir yere mi gitmesi gerekiyor?
BU UMULMADIK HABER KARŞISINDA HEPSİ DE ÜZÜLMEKTEN KENDİLERİNİ ALAMADILAR...
SERPİL HANIM PAÇARESİZLİK İÇİNDEYDİ...
Evet yavrum! Aldığı mektuba göre hemen gitmesi gerekiyor. Benim de birlikte gitmem zorunlu...

NECDET ORTALIĞI YATIŞTIRMANIN GEREĞİNİ DUYDU VE...

Hiç değilse aşçı kadın olsaydı? Aksi gibi o da hasta!.

Biz kendimize bakarız, siz telaşlanmayın. Gülsüm iyi aşçıdır...

LEYLÂ, NECDET'İ DESTEKLEDİ.

Ben de ona yardım ederim...

ÇOCUKLARIN NEŞELERİ KAÇMIŞ AMCA DA ÜZÜLMÜŞTÜ...

Bu konferansa benim gitmem gerekli. Önemli bir konuşmam var. Ancak yengeniz gelmese de olur...

Bizim zaten yapmak istediğimiz bir şey vardı. Yaz tatilinde yaparız diye düşünüyorduk...

BULUNAN ÇÖZÜM, GERÇEKTEN OLUMLUYDU...

ÇOCUKLAR BU FİKRİ BEĞENMİŞLERDİ.

Tamam, tamam, yapalım...

Evet, ben de varım bu işe...

SERPİL HANIM HERŞEYE KARŞILIK KAYGILI GÖRÜNÜYORDU...

Konuşmalardan ben bir şey anlamadım. Eğer aklınızda tehlikeli bir şeyler varsa, ben karşıyım...

4

KONUŞMALARI DİNLERKEN KARIŞMAMAYI YEĞLEDİ...

Yürüyerek dağ evine gitmek istiyoruz. Şöyle kırları tepeleri bir keşfe çıkalım...

UZUN KONUŞMALARDAN SONRA AMCA ÇOCUKLARDAN YANA ÇIKTI.

Ağabeyleri, pekâlâ kardeşleri idare edebilir..

Sağolun amcacığım...

ÇOCUKLAR İZNİ KOPARINCA SEVİNÇTEN AMCALARINI ALKIŞLAMAYA BAŞLADILAR..

ERTESİ GÜN ERKENDEN KALKARAK HAZIRLADIKLARI SIRT ÇANTALARIYLA EVDEN AYRILDILAR...

Güle güle gidin çocuklar...

Aman, kendinize dikkat edin!..

HERBİRİ MUTLULUKTAN SANKİ UÇUYORDU..

DIŞARIDA PIRIL PIRIL BİR HAVA VARDI. KÖPEKLERİ CEKO İLE KIRLARA TEPELERE DOĞRU YOLA KOYULURKEN...

İZEL SEVGİLİLERİYLE KARŞILAŞACAKLARININ HEYECANI DAHİ VARDI...

KÜÇÜK SULTAN

ISMAIL GÜLGEÇ

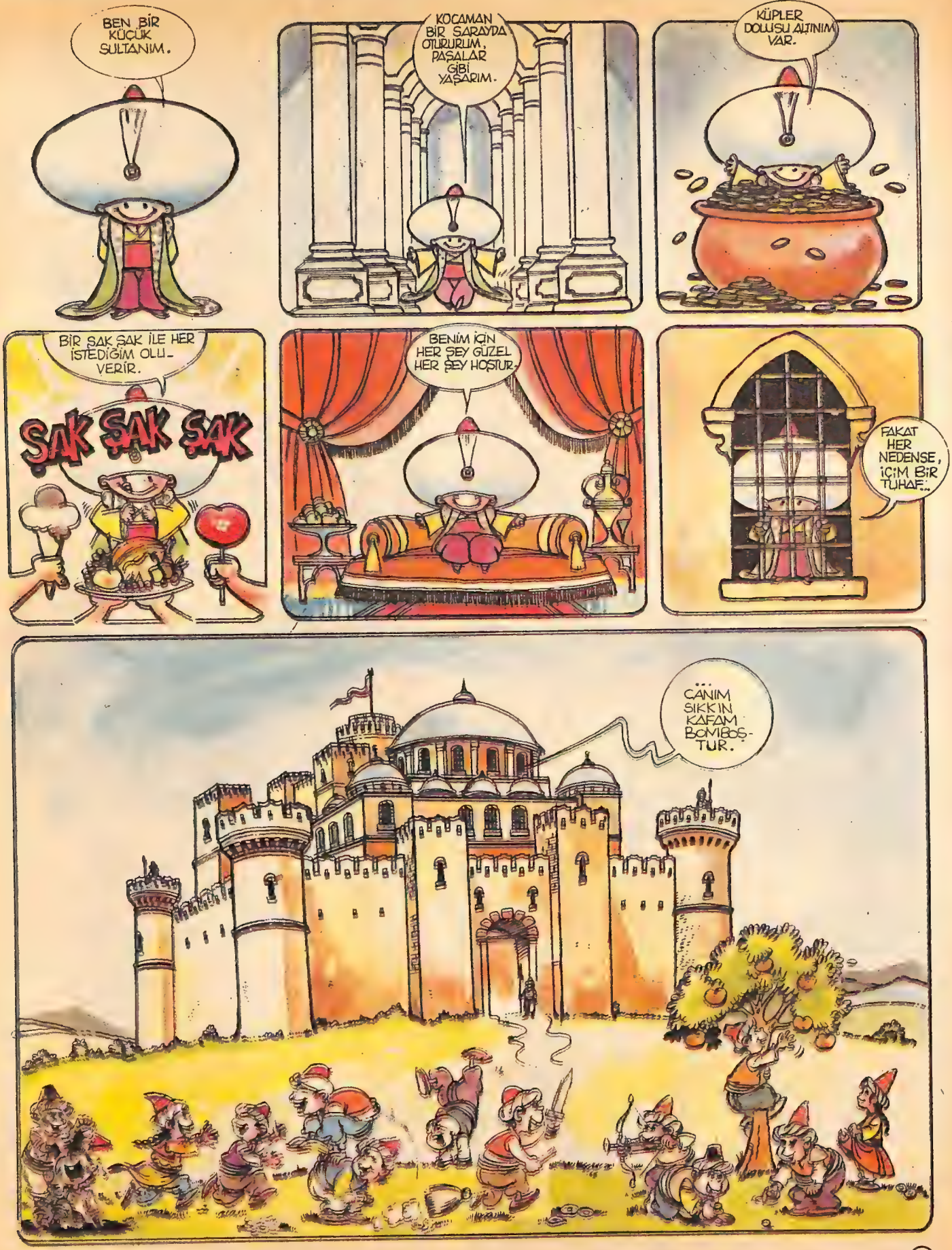

DOKTOR CÜNEYT ARKIN

CERYAN ÇARPMASI

BAŞIMDAN geçti de biliyorum. Şimdi adını unuttum, bir serüven filmi çeviriyordum: Rol gereği, kötü adamlar beni kovalayacaklar, ben de kaçacak ve ellerinden kurtulmaya çalışacaktım. Olay, gecede geçiyordu.

Çalışma yerine gittik. Tekniker arkadaşlarım, **"mekân"**ı aydınlatmak için yakınlardaki elektrik direklerinden ceryan aldılar, bağladılar. **"Set"**imiz kuruldu. Rol arkadaşlarıma, yönetmenimiz neler yapacaklarını anlattı. O dönemde sürekli kavga dolu filmler çevirdiğim için, genellikle hep aynı kavgacı arkadaşlarla çalışıyordum. Böyle yapmak zorundaydım, çünkü sinemada en zor sahneler bu kavga sahneleridir. Yalancıktan yaptığımız kavga sahnelerinin seyirciye inandırıcı gelebilmesi için gerçeğinden daha çok zorluk çekeriz.

KENDİM kullandığım araba ile, yönetmenin **"motor!"** diye bağırmasıyla birlikte hızla geldim ve olayın geçeceği çıkmaz sokağa saptım. yolum kötü adamlarca kesilmişti. Arabadan indim ve üzerime gelmelerini bekledim. Geldiler ve biz de kavgaya başladık. Onlar sözde bana vurdular, ben de onlara sözde vurdum, sağa sola savrulduk...

Demeye kalmadan benden sözde okkalı bir yumruk yiyen bir kötü adam, gerileyip kendini yere attı ve aynı anda da avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı. Birden hiçbirimiz ne olduğunu anlayamadık. Fakat bu, çok sürmedi. Arkadaşımız yerdeki kablolardan birinin elektrik kaçağına yakalanmış ve ceryana tutulmuştu.

ÖNCE ceryanı kesmek gerekti. Bu yapılamadığı takdirde, kazaya uğrayanı kuru ve yarım parmak kalınlığında bir kumaş ya da bir palto ile ya da bütünüyle tahta olan bir sopayla tutup hastayı elektrik telinden, yani ceryandan kurtarmalıydı.

Biz de öyle yaptık zaten. Arkadaşımızı kurtardık. Hemen yere yatırdık, elbiselerinin bir bölümünü üstünden sıyırıp çıkardık. Böyle durumlarda amonyak, sirke ya da benzeri şeyleri koklatmak yararlı olur. Kolonya varmış,onu verdiler, bütün vücudunu bununla ovduk, kalbini güçlendirmek için yapay solundurma da yaptık ayrıca. Kollarını bacaklarını kolonya ile ovduk, kurtardık. Böyle bir durumla karşı karşıya gelirseniz, aklınızda bulunsun diye anlattım bu hikâyeyi.

SATRANÇ

ROK

Kalenin ve şahın aynı zamanda hareket etmesidir, fakat iki taşın bu hareketi bir hamle sayılır. Bu hamle, şahı rakip taşların saldırısından uzak bir yere götürerek, hamleyi oyuna sokmak amacı taşır. Rok, iki türlü yapılır. Küçük rok: Şah el'den cl hanesine, kale al'dan dl hanesine getirilir. Küçük rok, 0-0, büyük rok 0-0-0 şeklinde yazılır.

Rok şu şartlarla yapılabilir:

1. Şah ve rok yapılan taraftaki kale, hiç oynamamışsa,
2. Şah ve kalelerin aralarındaki haneler boş ise,
3. Şah tehdit altında değilse (şah tehdit altında olduğu zaman bundan kurtulmak amacıyla rok yapılamaz).
4. Şahın geçeceği kareler rakip bir taş tarafından tehdit edilmiyorsa.

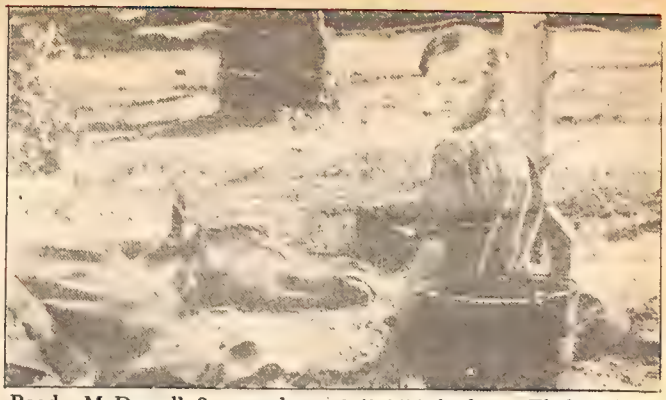

Roody McDowall 9 yaşında çevirdiği "Arkadaşım Flicka" da

"ARAFAT'TA BİR ÇOCUK"

Ününü müzik alanında yapan **Zülfü Livaneli**, yazdığı çocuk hikâyelerini **"Arafat'ta Bir Çocuk"** adlı bir kitapta toplamıştı. Kitaba adını veren öykü, geçen ay İsveç televizyonu adına filme alındı. Bu filmin başrolünü de **"Yusuf ile Kenan"** filminde başrolü oynayan **Yalçın Avşar** oynadı.

ÇOCUK DİZİLERİ AZALIYOR

"Şimşek", "Şeker Kız", "Monte Cristo" gibi diziler bugünlerde peşpeşe bitecek. Buna karşılıklı yayma hazırlanan yeni dizilerin sayısı çok az. İlgililer ocak ayında çocuk dizilerinde bir azalma olacağını söylüyorlar.

FLICKA'NIN SAHİBİ 52 YAŞINDA

Televizyonda ekim ve kasım aylarında iki film izlemiştik. **"Arkadaşım Flicka"** ve **"Flicka'nın Tayı Yıldırım"** adlı bu filmlerde Ken rolünde izlediğimiz çocuk oyunu **Roddy McDowall** bugün torun sahibi bir adam. 52 yaşında olan sanatçıyı son olarak bu yıl sinemalarda gösterilen **"Poseydon'a Dönüş"** adlı filmde izledik.

YENİ ÇIKAN PULLAR

İzzet KILINÇ

Türkiye Cumhuriyeti Posta İdaresi tarafından, 26 kasım 1980 tarihinde 2.5, 7.5, 15.- ve 20.- TL değerlerinde olmak üzere, 4 pullu, ve toplam 45.- TL değerinde, "Türkiye Bitkileri" anma serisi tedavüle çıkarılmıştı.

Geçen senede Türkiye Bitkileri konulu anma serisi tedavüle çıkarılmıştı. Yeni çıkan bu pullar, geçen seneki pulların devamıdır. Ve bundan sonra da her yıl bu konuda pul çıkarılmasını PTT Genel Müdürlüğü'nden diliyoruz.

26.11.1980 tarihinde tedavüle çıkarılan, "Türkiye Bitkileri" anma serisi 26X41 mm. boyutunda ve 600.000 âdet tirajındadır.

15.- TL'lık pulun üzerinde Ankara Çiğdemi.

20.- TL'lık pulun üzerinde Anadolu Salebi çiçeklerinin resimleri bulunmaktadır.

"Türkiye Bitkileri" anma serisinin tedavüle çıktığı 26 kasım 1980 günü Ankara Posta Merkezi'nde ilk gün damgası uygulanmıştır. İlk gün zarfının değeri 55.- TL'dir.

İlk gün zarflarının bir miktarı 26.11.1980 tarihinden sonra Adana, İstanbul, İzmir posta merkezlerinde ve Antalya, Bursa, Eskişehir, Samsun PTT merkezlerinde satılacaktır.

2.5 TL'lık pulun üzerinde Manisa Lâlesi.

7.5 TL'lık pulun üzerinde Efes Çançiçeği.

HÜMEYRA

Yıllar öncesinde "Olmasa" ve "Kördüğüm" adlı parçalar ile müzik dünyasında unutulmaz bir yer yapmıştı Hümeyra.

Bu kez kendisini "Do do do si re re" ve "Sevdim seni bir kere" adlı melodilerinin yer aldığı 45'liğinde dinliyoruz. Plağın (A) yüzünde olan "Do do do..." C. Morgan - E. Macias ikilisinin. Türkçe sözleri ise Ülkü Aker ile Hümeyra ortaklaşa yazmışlar. İkinci yüzde yer alan "Sevdim seni bir kere" ise tipik bir Özdemir Erdoğan parçası. Hümeyra güzel bir yorumla herkesin seveceği hale getirmiş şarkıyı.

EROL EVGİN

Bu 45'likte yer alan iki parçasının da özelliği, sanatçının bu şarkıları "Hisseli Harikalar Kumpanyası" müzikalinde söylemesi. İki parça da en çok alkış alan ve zevkle dinlenen şarkılardan. Gerek "Söyle Canım"ın, gerek "Hep Böyle Kal"ın sözleri Çiğdem Talu'ya, besteleri ise Melih Kibar'a ait Düzenlemeleri yapan ise Esin Engin.

PLAKLAR YARIŞIYOR

1-NİLÜFER 80
Nilüfer (Burçu)
2-SEVGİLER
Zerrin Özer (Kent)
3-DISCOMANIA 5
Çeşitli sanatçılar (Meteor)

«ŞAMPİYON» FİLMİNİN KÜÇÜK YILDIZI

RICKY NASIL SEÇİLDİ?

"Şampiyon" ilk olarak bundan 49 yıl önce çevrilmiş, T. J. rolünü Jackie Cooper oynamıştı. İkinci çevrimde, en önemli sorun, T. J. rolünü kimin oynayacağı idi. Bu role alınacak çocuk hem küçük ve sempatik, hem de yetenekli olmalıydı. Sonunda büyük bir yarışma açıldı. Gazetelere, televizyona ilânlar verildi. Kısa sürede onbine yakın başvuru geldi. Adaylar içinden bir ön eleme yapıldı. 3157 aday arasındaki elemede de geriye altı çocuk kaldı. Deney filmleri çekildi. 6 çocuktan ikisi, yetenekleriyle hemen ön plana çıktılar. Filmin öteki oyuncularına uyum sağlayabilmeleri açısından aralarında fark yoktu. Peki ama, bu durumda biri nasıl seçilecekti?

Yapımcılar onun da çaresini buldular. Baş oyuncularla yöneten bir oylama yaptılar. Faye Dunaway oyunu Georgea'a verdi. Jon Voight ile Franco Zefirelli ise Ricky'yi seçtiler. Rakibini tek oyla geçen Ricky Schroder filmin başrolünü aldı ve büyük başarı kazandı.

"GÖL ÇOCUKLARI" - İbrahim Örs'ün romanı. Remzi Kitabevi, İstanbul. 96 sayfa, 75 lira.

Hep okuyoruz. Birçok kişi yurdumuza geliyor, tarihî eserleri bulup kaçırıyorlar. Romanda da benzer bir konu ele alınmış. Gölüstü adlı bir köye, günün birinde bir Alman turist geliyor. Çevresine "Sualtı araştırmaları yapıyorum" diyor. Konuksever köylüler de ona inanıyor, yardımcı olmak istiyorlar. Aslında Goldman'ın amacı başka. Selçuk'la Duygu Goldman'a karşı büyük bir mücadele veriyor ve tarihî eserin yurdumuzda kalmasını sağlıyorlar. Bu çaba da boşuna gitmiyor, onların bu başarısı köye bir ortaokul kazandırıyor.

İbrahim Örs'ün romanı hem eğitici, hem öğretici, hem düşündürücü.

MEVSİM BAŞLARKEN

DÖRT GÜZEL OYUN

BUNDAN böyle her hafta bu köşede sizlerle buluşup, sahnelerimizde gösterilen tiyatro oyunları üzerine söyleşeceğiz. Hangı topluluk nerede, hangi oyunu oynuyor birlikte öğreneceğiz.

Gelin, önce hangi ilde hangi oyunlar sergileniyor, topluca görelim.

Devlet Tiyatrosu Aralık ayı için sizlere 2 oyun hazırlamış: "Kedi Evi" ile "Küçük Prens". İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda her iki oyun da sergileniyor.

İstanbul'da özel bir tiyatro, Ali Poyrazoğlu - Korhan Abay Tiyatrosu, sizler için "Becerikli Kanguru" adlı oyunu seçmişler.

Ankaralı izlevicilerin görecekleri üç oyun var. Bunlardan biri Ankara Devlet Tiyatrosu'nda oynanan "Küçük Prens". Yakında İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda oynanmakta olan "Kedi Evi" adlı oyun bu kente de gelecek.

Ankara'da oynanan ikinci oyun Ankara Halk Tiyatrosu tarafından sergilenen "Gülibik."

Ankaralı izleyicilerin izleyebileceği bir diğer oyun da Ankara Birlik oyuncularının, "Keloğlanın Becerikli Eşeği."

YASEMİN SANER

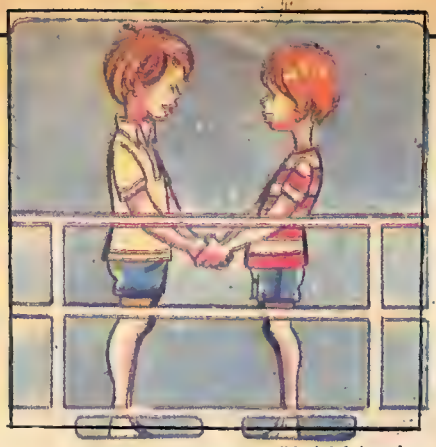

SEN HERKESİ SEV

GÜLTEN DAYIOĞLU'nun bir hikâyesi

Resimleyen:
İSMAİL GÜLGEÇ

BARIŞ öğle yemeğini bitirmişti. Meyve tabağından birer elma ile mandalina aldı, balkona çıktı. O gün, okulda çok bunalmıştı. Öğretmen, iki derste sürekli özet yazdırmış, teneffüse çıkarmamıştı. Bir yandan elmayı kemiriyor, bir yandan da çevreye bakıyordu. Oturdukları yapı, on altı katlı. Yetmiş daireliydi. Onlar on ikinci katta oturuyorlardı. Balkona çıkınca kendini uçakta sayardı. Çevresinde ne varsa oyuncak gibi görünüyordu. Bu ilginç görünüme dalarak elmasını bitirdi, koçanını aşağıya attı, mandalinasını soymaya başladı.

Birden, ikinci katın on numaralı dairesinin balkonundan, garip bağırtılar gelmeye başladı. Evin hanımı Serpil hanım, başını yukarıya doğru kaldırmış, vargücüyle bağırıyordu:

— Evinizde çöp kabı yok mu? Görgüsüz insanlar! Apartmanda oturmayı bilmiyorsanız, gidin dağ başında bir kulübede oturun, bıktım sizin çöpünüzden!..

Barış, kendini savunmak istiyordu ama, ne diyeceğini bilemiyordu. Çünkü, biraz önce aşağıya attığı elma koçanı, Serpil hanımın elinde, mandalina kabukları da sokakta duruyordu. Tek isteği, annesinin olayı duymamasıydı. Yavaşça geri çekildi, odaya girip balkon kapısını kapadı. Bir süre durup asansör sesine kulak verdi.

Arka odada ütü yapmakta olan annesi, işini bitirip onun yanına geldiğinde Barış, olayın etkisinden sıyrılmış, özene bezene, Türkiye haritası yapmaya koyulmuştu. Annesi, "Kolay gelsin", diyerek gelip karşısına oturdu. O sırada Barış, Ege kıyılarını çiziyordu. Bir an eli kaydı. Kalemin ucuyla üç burunu birleştirip tek bir çıkıntı durumuna getirdi. Annesi telâşla atıldı:

— Dikkat et oğlum! Kalemin ucuyla yok ettiğin üç burun, yüzyıllardır uğruna kan dökülüp can verilerek, yurt edinilmiş topraklardır. Haritadaki, tek noktalık toprağın bile değeri büyüktür. Bunu gözden kaçırmamalısın.

Barış hemen, bozuk yeri sildi. Gerçeğe uygun biçimde yeniden çizmeye başladı. Bir yandan da gülümsüyordu. Bunları çizince kalemi bıraktı.

— Bak anne, sana hoşuna gidecek bir şey anlatacağım: Harita üzerinde konuşurken, öğretmen de senin gibi, ülkemizden hep "topraklarımız" diye söz eder. Geçen gün, Sevr Andlaşması'ndan söz ediyordu. "İngilizler, Fransızlar, İtalyanlar, Yunanlılar..." Ülkemizin doğu, batı ve güneyindeki toprakları aldılar. Bize sadece, Ankara ve çevresinde bir avuç toprak bıraktılar" dedi. Sınıfımıza yeni gelen bir arkadaş var. Çekine çekine parmak kaldırıp: "Öğretmenim, düşmanlar onca toprağımızı ülkelerine neyle taşıdılar acaba?" diye sormasın mı?

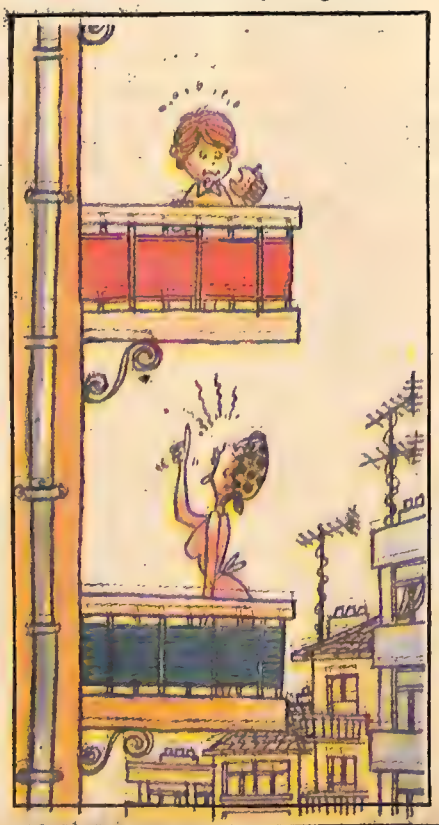

Annesi, üzüntüyle içini çekerek Barış'ın sözünü kesti:

Atatürk'ün önderliğinde ulusça el ele vermeseydik, bu işin üstesinden gelemezdik. Elbirlik olmak da kolay değil hani! Ancak birbirini seven insanlar elbirlik olabilir. Şu apartmanda yetmiş aile yaşıyor. Yaklaşık olarak dört yüz kişi eder. Kışla savaşmak için yakıt alınacak. Bir türlü elbirlik olup da yakıt parasını toplayamadık. Çünkü koca yapıda kimse kimseyi tanımıyor. Kapılarında, asansörlerde karşılaşırsak, şöyle bir baştan savma selâm veriyoruz birbirimize. Kimileri bunu da yapmıyor. O nedenle hep birbirimizi eleştirip duruyoruz. Duyduğuma göre, katlar arasında olmadık şeylerden kavgalar da çıkıyormuş...

— Öğretmenim de böyle söylüyor: "Eğer insanlara insan sevgisi öğretilebilseydi, uluslar, birbirleriyle savaşmaz, tersine, tüm güçlerini birleştirerek, doğanın yıkıcı güçlerine, açlığa ve hastalıklara karşı kendilerini savunma yolları ararlardı. O zaman belki de yeryüzünde bugünkü gibi kimi insanlar fazlasıyla beslenirken, kimi insanlar, açlıktan ölme durumuna gelmezlerdi" diyor.

Barış bir an durup annesinin yüzüne baktı. Kendisini ilgiyle dinlediğini görünce sordu:

— Böyle bir şey olabilir mi anne? Yeryüzünde birbirlerinin dillerini, törelerini, âdetlerini bilmeyen, yani, birbirlerini hiç tanımayan insanlar var. Bunlar birbirlerini nasıl sevebilirler? Bu yolla savaşların önüne nasıl geçilebilir? Pek aklım ermedi.

Annesi hiç düşünmeden yanıtladı:

— Bir ulus, içindeki insanlar,

birbirlerini sevmeyi öğrenmişlerse, onlar komşu ulusların insanlarını da "**insan**" oldukları için seveceklerdir. O komşular da kendi komşularını sevince, doğal olarak yeryüzü, birbirini seven insanlarla dolacaktır. Sen bana ya da babana, öğretmenine, arkadaşlarına, akrabalarımıza, kızsan, silahla saldırıp bizleri yok etmeye, evlerimizi yıkıp yakmaya kalkışabilir misin?

Barış telâşla atıldı:

— Böyle bir şeyi kesinlikle yapamam?

— Neden? dedi annesi.

— Çünkü sizleri seviyorum...

— İşte, dedi annesi. Anlatmak istediğim de bu...

Barış bir an on numaradaki komşu kadını düşündü, "O hanımın beni sevebileceğini hiç sanmıyorum ya!.."

Annesi odadan çıkıyorken geri döndü:

— Yoksa, bu dediğime hâlâ aklın ermedi mi?

— Eh, diye boynunu kırdı Barış. Aklıma takılan bazı şeyler var da...

BÖYLECE kış geldi geçti. Okullar kapandı. Barış, dördüncü sınıf öğrencisi oldu. Babası işyerinden yıllık iznini aldı. Hep birlikte, gemiyle Kıbrıs'a geziye çıktılar, Barış gezi sırasında sevincinden kabına sığamaz olmuştu. Pek çok arkadaş edinmiş, onlarla geziyor, oyunlar oynuyor, bazen de bir köşeye toplanıp aralarında söyleşiyorlardı.

Bir gün yemek sonrasında, herkes kamaralarına çekilmiş, dinleniyordu. Barış arkadaşlarını aradı, bulamadı. Tek başına dolaşmaya koyuldu. Alt katlara indi, salonları gezdi. Burundaki güverteye geldiğinde, üç yaşlarında bir çocuğun üst güverteye çıkan demir merdivenleri tırmanmaya çalıştığını gördü. Hemen telâşla koştu, onu kucağına aldı. Çocuğun üst güverteye çıktığında kurtarma sandallarının bulunduğu yerlerden ya da başka aralıklardan denize düşebileceğini, hatta demir merdivenden bile yuvarlanabileceğini düşünmüştü...

Çocuk önce direndi. Ama kurtulamadı. Barış, onu sımsıkı sarılmıştı. Doğruca gidip gemi kâtibini buldu. Çocuk adının Cem olduğunu söyleyince, kâtip mikrofonla durumu yolculara duyurdu. Kısa sürede çevreleri yolcularla doldu. Cem'in annesi, çocuğunu ağlayarak bağrına bastı, sonra olayı anlattı:

— Oğlumu öğlen uykusuna yatırmıştım. Ona Kırmızı Başlıklı Kızın öyküsünü anatıyordum. Birden uyakalmışım. Babası daha önce uyuduğundan, Cem'in kamaradan çıkışını duyan olmadı

Çok korktum Bu iyiliksever çocuk, oğlumu bulmasaydı, kimbilir başına neler gelecekti yavrumun!..

Cem'in annesiyle babası, Barış'ın annesi ve babasıyla tanıştılar. Kısa sürede dost oldular. Yolculuk boyunca birbirlerinden ayrılmadılar.

VAPUR İstanbul'a yaklaşırken aynı masada oturmuş, akşam yemeklerini yiyorlardı. Barış'ın babası, Cem'in babasına:

— Dostluğumuzu İstanbul'da da sürdürelim. Birbirimize adreslerimizi verelim. Siz nerede oturuyorsunuz? diye sordu.

— Ben de, dedi, Cem'in babası. Aynı soruyu soracaktım. Sizleri çok sevdik. Bizde dostluğumuzu sürdürmek istiyoruz.

Bunları söylerken, cebinden kartını çıkardı, aynı anda, Barış'ın babası da kartını Cem'in babasına uzattı. Birden bir suskunluk oldu. Erkekler, ellerindeki kartlara bakakalmışlardı.

— Meğer, aynı apartmanda oturuyormuşuz da haberimiz yokmuş, dedi Barış'ın babası...

Gerçekten, Cem'ler, Barış'ların oturduğu sitenin on numaralı dairesinde oturuyorlardı. Cem'in annesi, geçen sonbaharda, Barış'ın balkondan attığı elma koçanı yüzünden bağırıp çağırarak ortalığı ayağa kaldıran Serpil hanımdı...

Hep birlikte eve vardılar. Yakın akraba gibi birbirleriyle sarılıp sık sık görüşmek üzere sözleşerek, vedalaştılar. Asansöre bindiklerinde Barış:

— Anne, dedi. Hani bir gün bana, insanlar birbirlerini tanıyıp severlerse, yeryüzünde savaşlar sona erer demiştin ya, söylediklerine aklım ermeye başladı artık.

— Çok iyi, dedi annesi. Bu inanç seni ve çevrendekileri mutlu edecek.

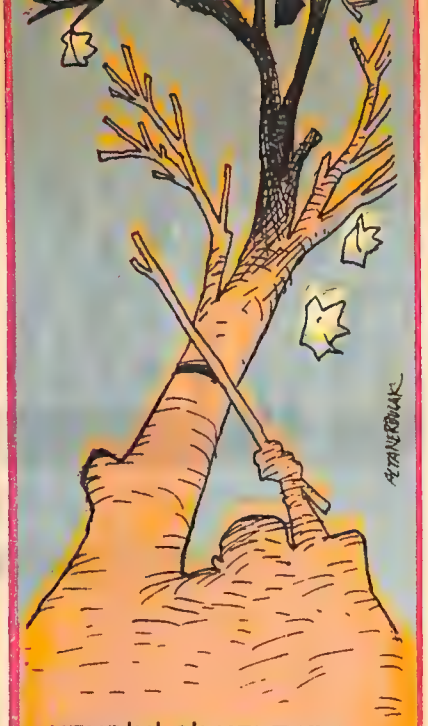

KENDİNİ SİLKELEYEN

En kurak dönemde
Ağaçlara vurur çoban
İnce uzun değneğini
Dökülen yapraklarla
Beslenir koyunlar

En koyu yerinde karanlığın
Gözleri yaprak yaprak
Dal Nine doyurur
Torunlarını

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA

KIRK AMBAR

NEW YORK! NEW YORK!..

● Dünyanın en yüksek yapısı sayılan New York'taki ünlü Empire State Building'in yüksekliği, 1950 yılında eklenen televizyon kulesiyle birlikte tam 448 metredir. En altındaki garajı da hesaba katıldığında 102 kattır. İçinde 2013 oda ve 77 asansör vardır.

● İkiyüz yetmişsekiz yıl önce, Fransız kökenli Hollandalı bazı çiftçiler, Atlas Okyanusu kıyılarına vardıklarında, büyük Hudson ırmağının iki kolu arasında kalan vahşi görünüşlü bir adacığa çıkmışlardı. Konumu bakımından Kızılderililerin saldırılarına karşı çok korunaklı olan bu adacığa yerleştiler ve adına da yeni York anlamına gelen New York dediler.

Günümüzde bu adacığın tam ortalık yerinde bir santimetrekare toprağın değeri, tam 24 dolardır; yani, bugünkü Türk lirasının değeri ile 2160 TL'dir.

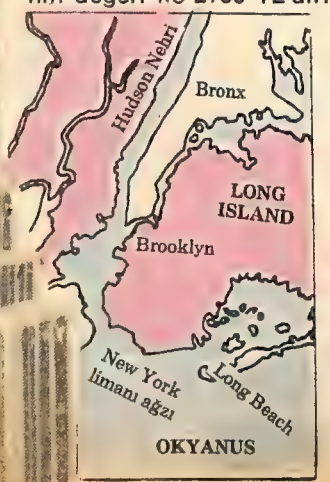

ÇOCUKLARA DENEYLER

HEM TAVUK YEMLİĞİ HEM BAROMETRE

ACABA yarın hava nasıl olacak? Denize gidebilecek miyiz? Yoksa yağmur mu yağacak gibi sorularınıza bir son vermenin zamanı geldi artık. Şimdi yapacağımız barometre ile hem hava durumunu radyo ve televizyondan önce öğreneceksiniz, hem de kuşlara yaz günlerinde yardımcı olacaksınız.

Bir süt şişesinin 3/4'ünü su ile doldurup ayrıca su koyduğunuz bir kabın içine baş aşağı oturtmayı başardığınız an işiniz yarı yarıya bitti demektir. Şişenin ağzı ile tabağın dibi arasında iki kürdan yerleştirirseniz, barometreniz daha da hassas olacaktır.

Süt şişesinin-bağışlayın!- barometremizin üzerine bir kâğıt yapıştırır da birkaç günlük hava durumlarındaki su seviyesini kâğıda çizerseniz, bundan sonra hava durumlarını kesinlikle tahmin edebilirsiniz.

Tavuklarınız ya da kuşlarınız bu garip alete karşı bir ilgi duyacaklardır fakat yalnız susadıkları zaman!

KİTAP YİYEN KRAL

Kitap da yenir miymiş demeyiniz!

1844 ile 1913 yılları arasında Etiyopya'da Menelik adında bir kral yaşadı. Kral Menelik'in ölümü, sindirimsizlik yüzünden olmuştu. Nasıl mı? Kralın "çevresi"nde yer alan sivri akıllılardan biri, göze girmek uğruna, Menelik'e bir gün bir söyleşi sırasında insanın içini temizleyecek tek şeyin kitap olduğunu söylemişti. O günden sonra Menelik de İncil'den ya da başka değerli bir kitaptan birkaç sayfa yemeği adet haline getirmişti.

Kedinin adı, İngilizce ve "Dusty" Türkçemizdeki anlamı da "Tozlu". Dul bayan Mary Marrow, düzenlediği vasiyetnamesinde bütün parasını bu "Dusty"ye bırakmış. Mirasın tutarı 152 bin dolar. Yani bizim paramızla 18 milyon 680 bin Türk lirası.

Fakat bayan Marrow, kendisine bu mirası bırakırken bir koşul da koşmayı unutmamış, "Dusty" bu mirası hak etmek için yaşamı boyunca evlenmeyecek ve bekâr kalacak. Bayan Marrow, kedimle başka kedilerin, mirası yüzünden yüzünden mutsuz bir evlilik yapmalarını istemiyorum da ondan..." demiş vasiyetnamesinde.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

KAPTAN-I DERYA GAZİ HASAN PAŞA (1727-1789)
NE ZAMAN FİLOSU İÇİN ÖDENEK İSTEMEYE GİTSE, ASLANINI YANINDA GETİRİRDİ! HASAN PAŞA İŞİNİ EN ÇABUK BİTİREN PAŞA OLARAK TANINIRDI!..

ROMA'DAKİ St. PETER KİLİSESİNİN ÇEŞMESİ BİR ZAMANLAR TABUT KAPAĞI OLARAK KULLANILMIŞTI...

İSPANYA'NIN GANJA KENTİNDEKİ KRALİYET PARKINDA BİR AĞACIN ÇEVRESİNE V. FİLİP'İN TIRMANMASI İÇİN YAPILAN MERDİVENE 57 YAŞINDAKİ KRAL DA TIRMANIRMIŞ...

NEPAL'DE KUTSAL HAYVAN SAYILAN DOMUZ'A BENZEYEN BİR KAYA PARÇASININ ONURUNA BİR TAPINAK YAPILMIŞTI.

MERDİVEN

Dünyadaki en uzun merdiven Avusturya'nın başkenti Viyana'da ve kent itfaiyesindedir, uzunluğu da tam 52 metre! Bu kadar uzun bir merdiveni açmak da kolay değildir, kuşkusuz. Bu yüzden merdivenin açımıyla uğraşacak ve üç kişiyi de taşıyan bir asansör yapılmıştır.

KEKİK

Kekik, son derece güçlü bir antiseptiktir. Hatta kekik yağı, fenol'den de bu bakımlardan daha güçlüdür. Oysa fenol, uzun süre en güçlü mikrop öldürücü olarak kabul edilmişti. Kekik yağından elde edilen timol bugün birçok ilacın şurup merhemin içine katılmaktadır.

...VE SARMISAK

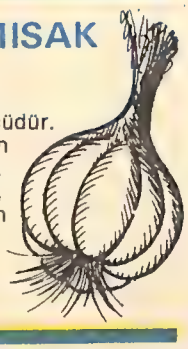

Sarmısak da etkin bir mikrop öldürücüdür. Eğer insan tepeden tırnağa sarmısağa bulanacak olsa en, bulaşıcı hastalıktan yatan hastaların arasından geçse bile mikrop bulaşmaz.

BİR YAZAR

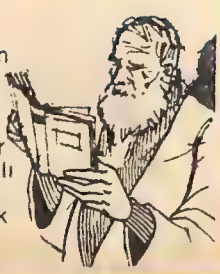

Çocuk edebiyatının en ünlü yazarlarından sayılan Fransız asıllı Charles H. Perrant (1628-1703) en ünlü yapıtları arasında yer alan, "Kırmızı Başlıklı Kız", "Kelebek" ve daha nicelerini ancak 68 yaşında iken yazmıştı.

EŞEK SÜTÜ

Çok eski çağlarda güzelliklerine düşkün kadınlar tenlerini kadife gibi yumuşatan banyolar hazırlatırlardı. Roma İmparatoriçesi Poppea, eşek sütü ile banyo yapar, Kleopatra ise, süte bal karıştırarak hazırlanan banyoda yıkanırdı.

EYFEL KULESİ

Paris'teki Eyfel (Eiffel) Kulesi'nin yüksekliği 300 metre, ağırlığı da 8 bin tondur. Yapımı sırasında 2.5 milyon çivi ve vida kullanılmıştır.

BİLMECE - BULMACA - GÜLMECE

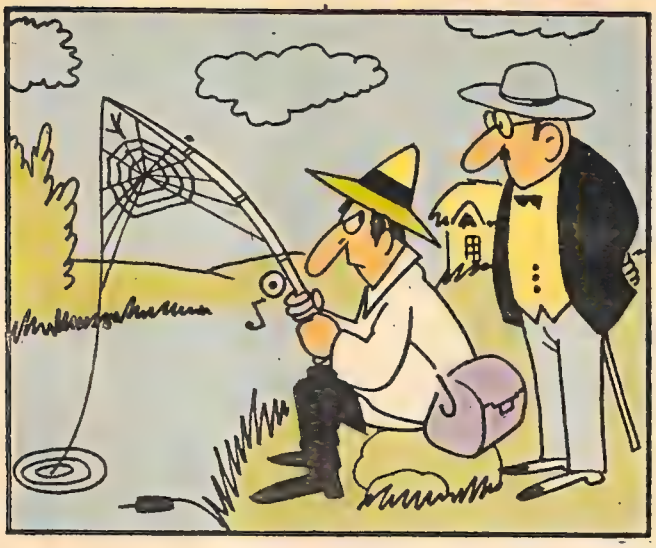

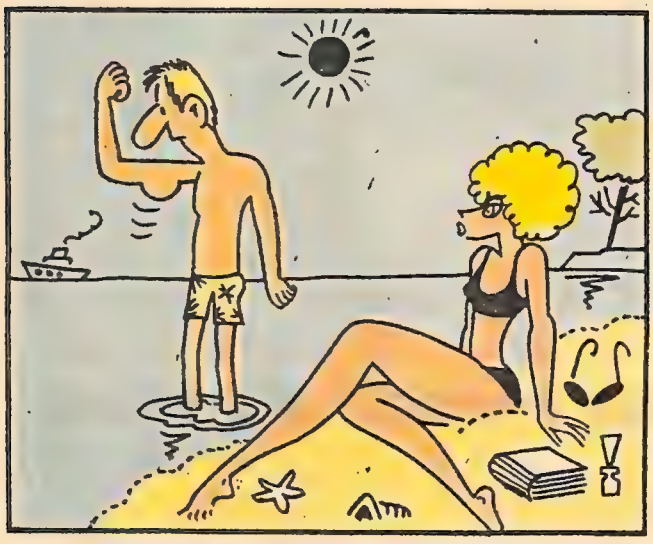

7 BENZER Yukarıdaki iki resim arasında yedi benzerlik var. Bu yedi benzeri bakalım ne kadar sürede bulacaksınız?

(Dikkat: "7 Benzer"i bulma süresi 5 dakikayı aşmamalıdır.)

ONU TANRI SORAR

Sözde, Bektaşi'yi topluluk içinde küçük düşüreceklerdi. Oldukça zengin birisi:

—Bektaşi efendi, borcunuz var mı? diye sordu.

— Evet, bakkala biraz borcum var.

— Canım onu sormuyorum. Namaz borcun var mı?

Bektaşi kızdı:

— Namaz borcunu bana Tanrı sorabilir. Size düşen bakkal borcunu sormaktır!..

BIR LOKMA

Bektaşi'yi Ramazan'da oruç yiyor diye karakola götürdüler, sorguya çektiler. Bektaşi:

— Yahu, dedi, on bir ay açlık çektim soran olmadı. Bugün bir lokma bir şey yiyeyim dedim, beni sorguya çekiyorsunuz!..

Evin önünde duran bir araba soyulmuştu...

Ertesi gün Hafiye 99 suçluyu tanır gibi olduğunu söyleyen bir görgü tanığıyla konuşur...

Ludovic üst kata çıktı ve kuşkulanılan adamın evini sordu.

BİLMECE - BULMACA - GÜLMECE

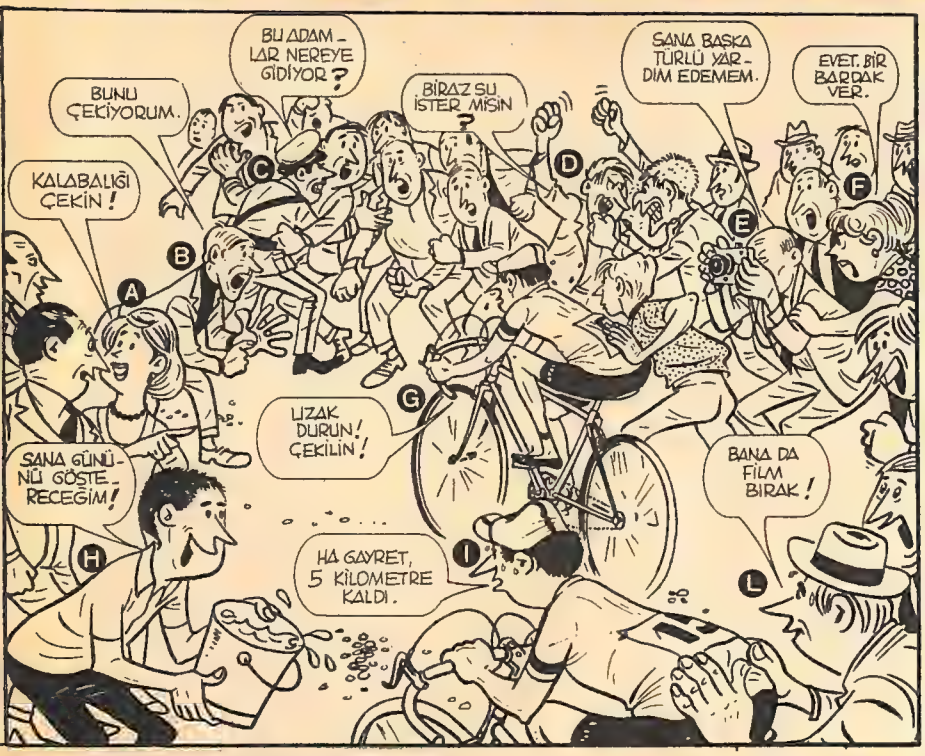

KİM KONUŞUYOR?

Yukarıdaki olayda balonlar karışmış. Hangi sözün kime ait olduğunu bulabilir misiniz?

(Dikkat: Süreniz 10 dakikadır.)

1. Kalabalığı çekin!
2. Bunu çekiyorum
3. Bu adamlar nereye gidiyor?
4. Biraz su ister misin?
5. Sana başka türlü yardım edemem
6. Evet. Bir bardak su ver.
7. Uzak durun! Çekilin!
8. Sana gününü göstereceğim!
9. Ha gayret, 5 kilometre kaldı
10. Bana da film bırak!

NE EKSİK VAR?

Dört kareden üçünün her birinde, birinciden 6 eksik vardır. Bunları bulabilir misiniz?

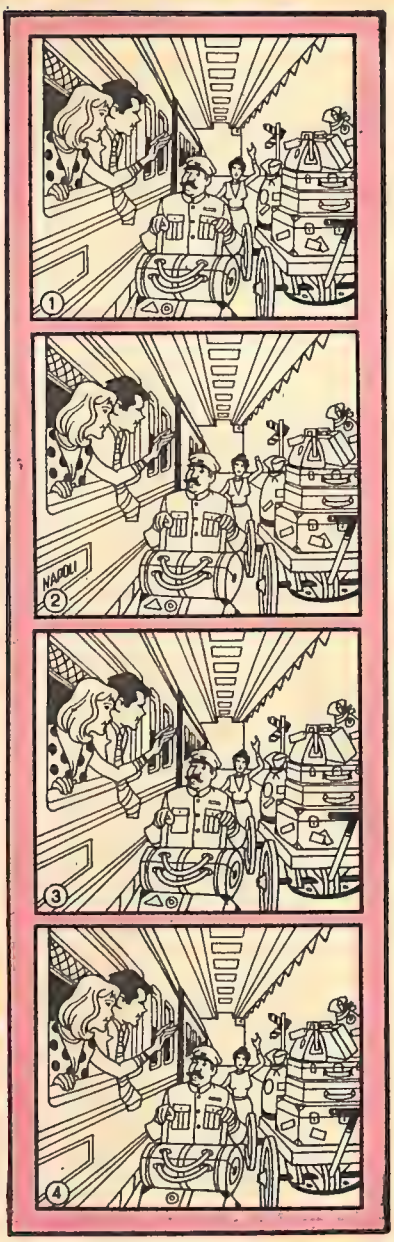

Adam yatağından kalkıp Hafiye'yi büyük bir nezaketle buyur etti...

Bay Blazer, bir şeyden haberi olmadığını ve gece erkenden yattığını belirtti.

Ama Hafiyemiz kuşkulanmakta haklıydı. Bay Blazer'in söyledikleri tümüyle yalandı da ondan...

Yanıt: Bay Blaze'in başucundaki lambanın ampulü yok. Bu durumda kitap okunuş olabilir mi?

Bana derler Cimcime

Adım Cimcime değil, ama herkes öyle diyor bana. Bu da köpeğim Kuçu. Uykuya bayılır. Uyanikken cin gibidir. Yalnızlıktan hiç hoşlanmaz. Ben de hoşlanmam. Bana arkadaşlık eden bir köpeğim olduğu için öyle mutluyum ki...

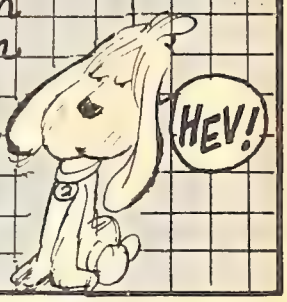

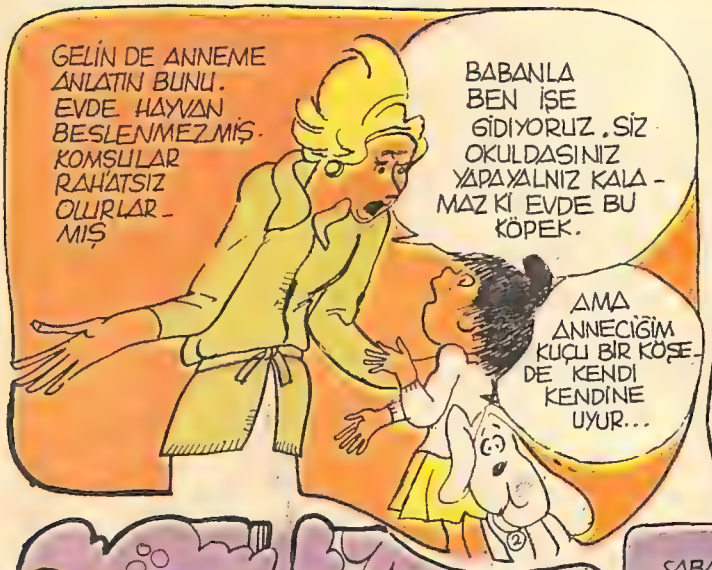

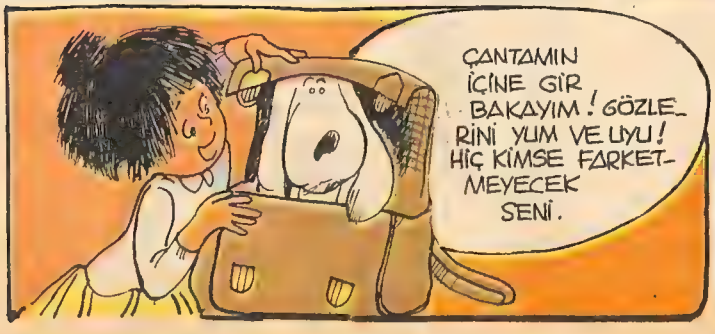

BİRİNCİ DERSTE KUÇU'NUN HİÇ SESİ ÇIKMADI. ÇANTADA UYUDU DERS BOYUNCA...
HORR.. HORR..
İKİNCİ DERSİN YARISINDA UYANIP TENEFFÜS İÇİN GETİRDİĞİM ÇÖREĞİ YEDİ...
MMM!
SONUNDA CANI SIKILMIŞ OLMALI Kİ BAŞLADI HIRLAMAYA...
GIRR.. GIRR..
BENİM SIRAM ARKADA AMA ÖĞRETMEN DE SAĞIR DEĞİLDİ...
KİM O GÜRÜLTÜ YAPAN? KİM HIRLIYOR ÖYLE? CİMCİME SENDEN GELİYOR BU SES! ÇIK DIŞARI, ÇABUK!
UUUU
ÇANTAMI DA ALMAK İSTEDİM AMA...
ÇANTANI DA AL DEMEDİM!
SINIF I-B
BEDEN SONRA DA GÜRÜLTÜ SÜRDÜĞÜNDEN ÖĞRETMENİN SINIFTAN ATTIĞI ÇOCUKLARIN SAYISI ÇOĞALDI...
HIMIF!
SONRA ÖĞRETMEN HEPİMİZİ İÇERİ ALIP, ÇARPIM TABLOSUNU SORDU...
ALTI KERE ALTI KAÇ EDER?
UIK!
PEKİ ALTI KERE SEKİZ?
UIK!
YEDİ KERE DOKUZ?
HEV!..
CİMCİME ÇANTANIN İÇİNDE NE VAR?
BİR KÖPEK!
SAPIR
SONRA NE Mİ OLDU?
HİÇBİR ŞEY! KUÇU ÖYLE ŞEVİMLİ BİR KÖPEK Kİ, ÖĞRETMEN ONU DA, BENİ DE BAĞIŞLADI. KUÇU DA MUTLUYDU BEN DE...

Çevre Gazetesi

ÇEVREMİZ EN DEĞERLİ VARLIĞIMIZDIR

DEVRİM ATİLA ALPÖGE — SAYI 1 — ATİLA ALPÖGE DEVRİM

Artık yeni düzende çıkıyoruz. Bazı yeniliklerle birlikte... Gazetedeki yazıların sayısı arttı... Haberler zenginleşti... Ama en önemlisi, Genç Gazeteciler'e "Belge"nin yanında kitap armağan etmeye de karar verdik. Şimdiye kadar belgelerinizi postalamamıştık. Artık belgelerle kitapları birlikte postalıyoruz. Geciktik belki ama bu gecikmeyi bu sürprizle affettirmiş olacağız. Güzel çabanızın karşılığı olan kitabı seveceğinizi umuyoruz.

TOPRAK ANANIN BÜYÜK HASTALIĞI

ÇÖLLER ADIM ADIM GENİŞLİYOR

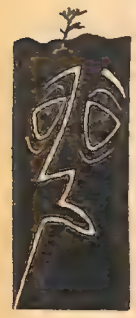

Son 50 yılda Türkiye'nin 8 katı bir alan Afrika'da çöle dönüşürken, bütün dünyada da ülkemizin beşte biri kadar bir toprak örtüsü ürün vermez oluyor

Birleşmiş Milletler'in UNEP örgütü önemli bir açıklama yaptı. Buna göre, dünyanın toprak örtüsü hasta... Toprak ana zayıflıyor, gücünü yitiriyor, yeterince ürün veremez oluyor. Hastalık gittikçe artıyor. Bu hastalığın adı "çölleşme".

Son 50 yıl içinde, Türkiye'nin 8 katı kadar büyük bir alan Afrika'da çöle dönüştü. Bütün dünyada ise, her yıl yurdumuzun beşte biri kadar bir toprak örtüsü ürün vermez oluyor, çölleşiyor. Bu hastalığın nedenleri şunlar: Toprağın ürün almak için aşırı kullanılması, kötü sulamayla toprakta tuzların birikmesi, erozyon, çöllerdeki kumların rüzgârla besili toprağın üstünü kaplaması...

Bütün bunların sonunda, toprağın doğal dengesi bozuluyor, ekolojik olarak zayıflıyor, üretimi azalıyor ve kullanılamaz oluyor.

Bu da açlık doğuruyor. Ürün veren topraklar azaldığı için, dünya açlığa doğru gidiyor.

UNEP, çölleşmeye karşı bütün ülke

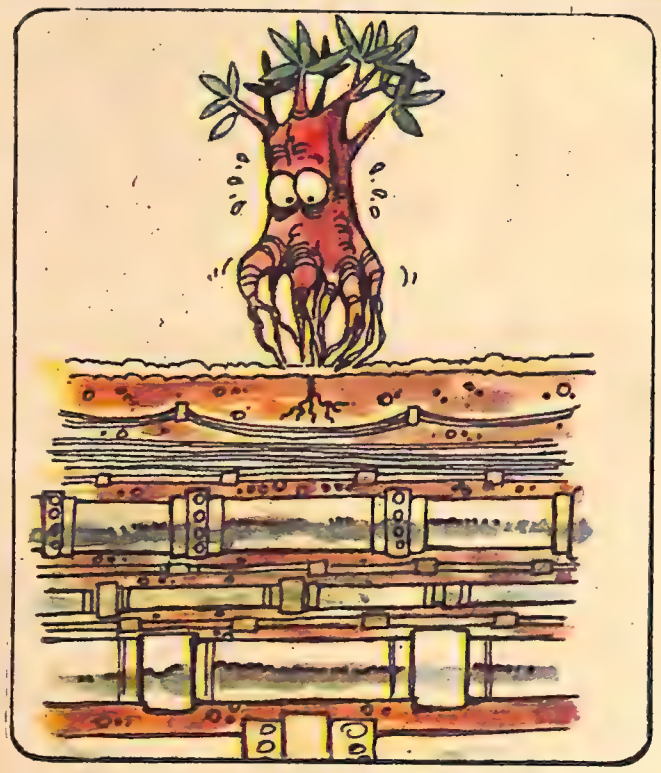

DETERJANLAR TEHLİKE SAÇIYOR

GÜLLÜK'TE TURİZME İNDİRİLEN TOZLU DARBE

Maden ve kömür tozları kasabayı kapkara yaptı

(Zeynep ULUDOĞAN)

Ege'nin en büyük körfezlerinden birinde kurulu olan Güllük, turistik niteliğini yitiriyor. Bir yandan havaalanları ve turistik tesisler yapılıyor, bir yandan da maden ve kömür tozları ağaçlardan çiçeklere, duvarlardan sokaklara kadar bütün kasabayı kapkara boyuyor. Bunun nedeni dışsatım amacıyla kıyıya dağ gibi yığılan boksit madeni, kömür ve zımparataşı. Turistler artık Güllük'te barınamaz oldular. Halk "Kasabamızı tekrar eski haline getirmek

KİRLİ HAVA BOL DUMAN

(Adem KALÇA)

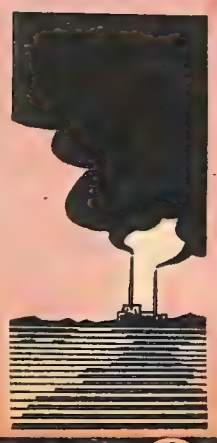

Rize'de akşama doğru denize ya da çay fabrikalarının bulunduğu yöreye bakanlar havada bir duman şeridi görüyorlar. Bu sis değil, çay fabrikasının bacalarından çıkan dumandır. Duman, geceleri rüzgârla ötelere taşınıyor, ama uçamayan kurum taneleri, evlerin, denizin, sebze ve meyvelerin üstüne çöküyor. Şimdiye kadar hiçbir önlem alınmadı. Böyle giderse ne olacağını kestirmek hiç de zor değil.

ÇEVRE NEDİR? ①

Gerçekten "çevre" nedir?
Çevre, yalnızca hava kirliliği ve su kirliliği midir? Mahallemizde olup biten her şey çevre içine girer mi?

Bazıları sokakların kirlenmesini tek çevre sorunu olarak görüyor. Bazıları ise, başıboş dolaşan köpekleri çevre sorunu olarak düşünüyor. Bunun doğrusu nedir?

Her hafta bu kutunun içinde, size çevrenin bilimsel tanımını yapmaya çalışacağız. Çevre dediğimiz zaman, akla gelen her şeyi burada topluca göreceksiniz. Belki de bilmediğiniz birçok ilginç şeyi öğreneceksiniz. Bunları dikkatle okursanız, Genç Gazeteci olmak için yapacağınız çabada daha başarılı olursunuz. Kendi yörenizde, benzeri olayları daha kolaylıkla görebilirsiniz. Haberleriniz daha tutarlı olur.

Ekoloji nedir? Ozon nedir? Tarihi çevre nedir? Yapılı çevre nedir? Bunları ve daha birçok şeyi birlikte göreceğiz. Gelecek haftaya başlamak üzere...

HAFTADAN HAFTAYA

ŞANSLISINIZ VE İLERİSİNİZ

Selâm kardeşler!

Biliyor musunuz, sizler büyüklerinizden daha şanslısınız. Üstelik büyüklerinizden daha ilerisiniz.

Şanslısınız, çünkü büyükleriniz çocukken "çevre" nedir bilmezlerdi. Çevre düşüncesini öğrenemeden büyüdüler. Şimdi bile bilmeyenler çoktur. Oysa siz, daha okumayı sevdiğiniz günlerde çevre kavramıyla karşı karşıya kalıyorsunuz. Günümüzün ve geleceğin en önemli kavramlarından biri, "Çevre" kavramı...

İlerisiniz, çünkü büyükleriniz çocukluklarında bu kavramı tanıyamadıkları için birçok şeyi sizin kadar iyi kavrayamıyorlar; çevre olaylarına sizin kadar duyarlı değiller. Hatta, "Çevre" dediniz mi onlara, yanlış şeyler anlatıyorlar.

İki yıl önce, gene bu dergide "Mehmet'in Çevresi" diye bir diziye başladık. Sonra, "Mehmet'in Çevre Dosyası" diye devam ettik. Birçok büyük "Bunları kimse okumaz" dedi. Oysa siz, çok sevdiniz. Diziler bir bilimsel ödül bile kazandı. Siz, sevip desteklediğiniz için... Demek ki o zamanlar büyüklerimiz yanılmış; "bunları sevmezler" dedikleri zaman... Sizlerin ne kadar ileri düşünceli, gelişmiş kafalı olduğunuzu bilememişler.

Şanslısınız, ilerisiniz. Bu yüzden ileride dünya daha güzel olacak, çevre sorunları çok azalacak. Sizin sayenizde...

Boğaz'a çöp atılıyor, sanayi artıkları ve kanalizasyon denize akıtılıyor

BOĞAZ NEDEN KİRLENİYOR?

Nadir F. Özgören

İstanbul Boğazı'nda amatör bir balıkçıyla söyleşi yaptım. Şunları dedi: "Boğaz'a çöp atılıyor, sanayi atıkları bırakılıyor, kanalizasyon denize akıtılıyor, önemli deniz kazaları oluyor. Ayrıca geçen gemiler yakıt salıyor. Bütün bunlar, Boğaz'ımızı çok kötü kirletiyor. Kirlenme, suda tek hücreli hayvanlar oluşturuyor. Gerekli önlemler hızla alınmalıdır."

HALK SAĞLIĞI İÇİN TEHLİKE YARATIYOR

(Burak Köseoğlu)

İstanbul'daki Kurbağalıdere'ye yıllardır lâğım akıtılıyor. Derenin 6 yıl önce 6 metre derinliği vardı ve kaya, karides ve gümüş balığı bile bulunurdu. Derinlik, şimdi 25 santime kadar inmiştir. İçinde toprak yığınları bile oluşmuştur. İlgililer, lâğım bağlantılarının kesilebileceğini ve böylece 5-6 yıl içinde derenin temizleneceğini söylemektedirler.

YOK OLAN HAYVANLAR

(Ali Levi)

Hayvanbilimciler, bazı hayvan türlerinin yok olma tehlikesiyle karşılaştığını açıkladılar. Çita, leopar, kaplan, pars, su samuru, keseli kurt, kutup ayısı, dalgıç kuşu, galapagos şahini, kartal, baykuşu bu hayvanların arasında... Uzmanlar, bu hayvanları koruyabilmek için doğal ve ulusal parkların açılmasını, hayvanat bahçelerinin kurulmasını zorunlu görüyor.

deterjan artıkları, başkent halkının hayatını tehlikeye sokuyor

(Okan ÖZAYDIN)

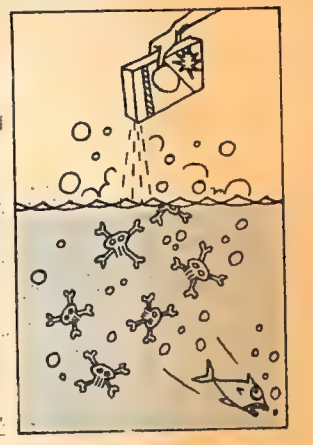

Ankara'da Etimesgut dolaylarındaki sebze ve meyvelerde görülen zararlı etkilerin kaynağının deterjan artıkları olduğu anlaşıldı. Yörede içme suyu olarak kullanılan ve bahçelerin sulandığı Ankara Çayı'nda çok deterjan var. İleri yıllarda çayın üstünde kurulacak arıtma tesisinin bu maddelerden zarar görebileceği de açıklandı.

MİNİK SÖZLÜK

UNEP.- Birleşmiş Milletler Örgütü'nün kurmuş olduğu bir kuruluştur. Birleşmiş Milletler Çevre Programı sözlerinin İngilizcesinin baş harflerinden oluşmaktadır. Merkezi Kenya'da Nayrobi'dedir. Bütün dünya ülkelerini çevre sorunları etrafında birleştirmeye çalışır. Yayınlar yapar. Her yıl 5 Haziran'da bütün ülkelerde Dünya Çevre Günü düzenlerler. Birleşmiş Milletler'in çok önemli örgütlerinden biridir.

ÜNYE'DE İKİLİ KİRLENME

(Hasan Yıldız)

Ordu'nun Ünye ilçesinde hem deniz, hem de hava kirliliği görülmektedir. Çimento fabrikasının bacasından çıkan dumanlar, sebze ve meyvelerin üzerinde kalın bir toz tabakası oluşturmaktadır. Bunları iyi yıkamadan yiyenler hasta olmaktadır. Öte yandan, lastik fabrikasının pis atıkları denize boşalmaktadır. Bu yüzden de denize kimse girememektedir. Suda her türlü hastalığın bulunduğu söylenmektedir.

ÇORLU'DA AĞAÇLAR ÖLÜYOR

Çorlu dolaylarındaki ağaçlar, aşırı tarım ilaçlaması yüzünden çaresizce ölüyorlar. İlaçlamanın zehirleri, ağaçları kısa zamanda kurutuyor ve öldürüyor. Öte yandan, tarıma yararlı böcekler de yok oluyor. Bir anlamda çiftçiler, kendi mezarlarını kendileri kazıyorlar. Çünkü toprağımızı erozyondan, selden, toprak kayması gibi etkenlerden ağaçlar koruyor.

(Serdar ÖNER)

Artık yeni düzende çıkıyoruz. Bazı yeniliklerle birlikte... Gazetedeki yazıların sayısı arttı... Haberler zenginleşti... Ama en önemlisi, Genç Gazeteciler'e "Belge"nin yanında kitap armağan etmeye de karar verdik. Şimdiye kadar belgelerinizi postalamamıştık. Artık belgelerle kitapları birlikte postalıyoruz. Geciktik belki ama bu gecikmeyi bu sürprizle affettirmiş olacağız. Güzel çabanızın karşılığı olan kitabı seveceğinizi umuyoruz.

Çevre Gazetesi

ÇEVREMİZ EN DEĞERLİ VARLIĞIMIZDIR

DEVRİM ALPÖGE
SAYI 1
ATİLA ALPÖGE

TOPRAK ANANIN BÜYÜK HASTALIĞI

ÇÖLLER ADIM ADIM GENİŞLİYOR

Son 50 yılda Türkiye'nin 8 katı bir alan Afrika'da çöle dönüşürken, bütün dünyada da ülkemizin beşte biri kadar bir toprak örtüsü ürün vermez oluyor

Birleşmiş Milletler'in UNEP örgütü önemli bir açıklama yaptı. Buna göre, dünyanın toprak örtüsü hasta... Toprak ana zayıflıyor, gücünü yitiriyor, yeterince ürün veremez oluyor. Hastalık gittikçe artıyor. Bu hastalığın adı "çölleşme".

Son 50 yıl içinde, Türkiye'nin 8 katı kadar büyük bir alan Afrika'da çöle dönüştü. Bütün dünyada ise, her yıl yurdumuzun beşte biri kadar bir toprak örtüsü ürün vermez oluyor, çölleşiyor. Bu hastalığın nedenleri şunlar: Toprağın ürün almak için aşırı kullanılması, kötü sulamayla toprakta tuzların birikmesi, erozyon, çöllerdeki kumların rüzgârla besili toprağın üstünü kaplaması...

Bütün bunların sonunda, toprağın doğal dengesi bozuluyor, ekolojik olarak zayıflıyor, üretimi azalıyor ve kullanılamaz oluyor.

Bu da açlık doğuruyor. Ürün veren topraklar azaldığı için, dünya açlığa doğru gidiyor.

KİRLİ HAVA BOL DUMAN

(Adem KALÇA)

Rize'de akşama doğru denize ya da çay fabrikalarının bulunduğu yöreye bakanlar havada bir duman şeridi görüyorlar. Bu sis değil, çay fabrikasının bacalarından çıkan dumandır. Duman, geceleri rüzgârla ötelere taşınıyor, ama uçamayan kurum taneleri, evlerin, denizin, sebze ve meyvelerin üstüne çöküyor. Şimdiye kadar hiçbir önlem alınmadı. Böyle giderse ne olacağını

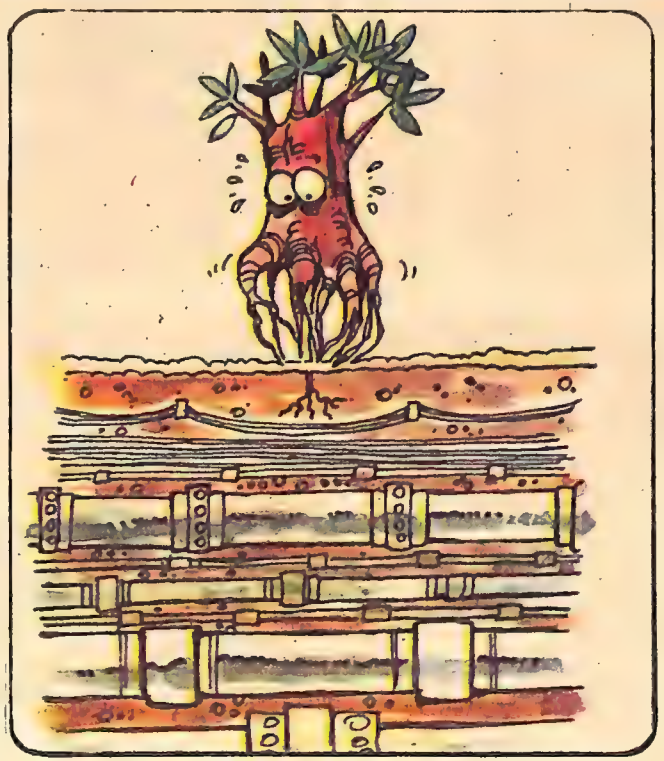

DETERJANLAR TEHLİKE SAÇIYOR

GÜLLÜK'TE TURİZME İNDİRİLEN TOZLU DARBE

Maden ve kömür tozları kasabayı kapkara yaptı

(Zeynep ULUDOĞAN)

Ege'nin en büyük körfezlerinden birinde kurulu olan Güllük, turistik niteliğini yitiriyor. Bir yandan havaalanları ve turistik tesisler yapılıyor, bir yandan da maden ve kömür tozları ağaçlardan çiçeklere, duvarlardan sokaklara kadar bütün kasabayı kapkara boyuyor. Bunun nedeni dışsatım amacıyla kıyıya dağ gibi yığılan boksit madeni, kömür ve zımparataşı. Turistler artık Güllük'te barınamaz oldular. Halk "Kasabamızı tekrar eski haline getirmek

ÇOCUK KULÜBÜ

1980 yılının şu son günlerinde size bir haberimiz var!

MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ yeniden kuruluyor. Amaç okurlarımıza daha yakın ve yararlı olmak!

MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ'ne katılacak üyelerimiz hiç bir ücret ödemeyecekler. Yalnız bir noktayı unutmamanız gerek: Yeni kulübümüze eski üyelerimiz de dahil, tüm okurlarımızın yeniden başvurmaları gerekiyor. Üye adaylarından belirli bir süre herhangi bir ücret de istenmeyecek.

Ancak (üye kartlarının posta ücreti için) sizden sadece 10 liralık posta pulu istenmekte. Ücretsiz yazılabilmek için son başvuru tarihi, 3 Mart 1981 pazartesi günü saat 17.00'de son bulacak. Bu tarihten sonra üye olmak isteyen okurlarımız yine iki fotoğrafla 60 liralık posta pulu (50 TL üye giriş ödentisi ve 10 TL üye kartı, posta ücreti olarak) gönderecekler, öyle üye olabilecekler.

Yeni MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ'nün haberleşme adresi şöyle:

MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ
Nuruosmaniye Caddesi No: 65/67
Cağaloğlu
İSTANBUL

Yeni kulübümüzde buluşmak üzere, hepiniz hoşça kalın.

ŞİİR

GÜNEŞ

Kışın soğuklarında
Donuyoruz biz dostlar
Yazın sıcaklarında
Yanıyoruz biz dostlar
Kışın soğuğundaysa
Güneş daha iyidir
Güneşin ışınları
Hep bizi dinlendirir.

HATİCE GENCER

MEVSİMLER

İşte sonbahar
Kışı müjdeliyor
Onu taklit ediyor
Sonbahar geliyor
İşte ilkbahar
Yazı getiriyor
Onu müjdeliyor
İşte yaz
En sıcak mevsim
Çocuklar seviniyor
İşte yaz geliyor

AHMET NECATİ TOPÇUOGLU

HİKÂYE

DİDEM ERDİL

BAKIMSIZ AYSEL

Gömlek, palto, elbise, gecelik; çorap, pantolon aralarında konuşuyorlardı. Aysel'den şikâyetçiydiler.

Gelin isterseniz konuşmalarına kulak verelim:

Gömlek:
— Manşet düğmelerim koptu dikmiyor.

Palto:
— Cebim yırtıldı dikmiyorlar beni de.

Pantolon:
— Dizlerim kirlendi yıkamıyor. Onun için giyilmiyorum.

Elbise:
— Üzerime doğum günündeyken meyva suyu döktü. Bir türlü yıkamıyor, artık geçmeyecek.

Gecelik:
— Üstüme leke yaptı, yıkasa temiz temiz yatağa gireceğim. Ama yıkamıyor.

Çorap:
— Parmağım delindi hem yıkamıyor, hem dikmiyor.

Hepsi Aysel'in bu bakımsız halinden şikâyetçi idi.

RESİM

ELİF E. DURGUN

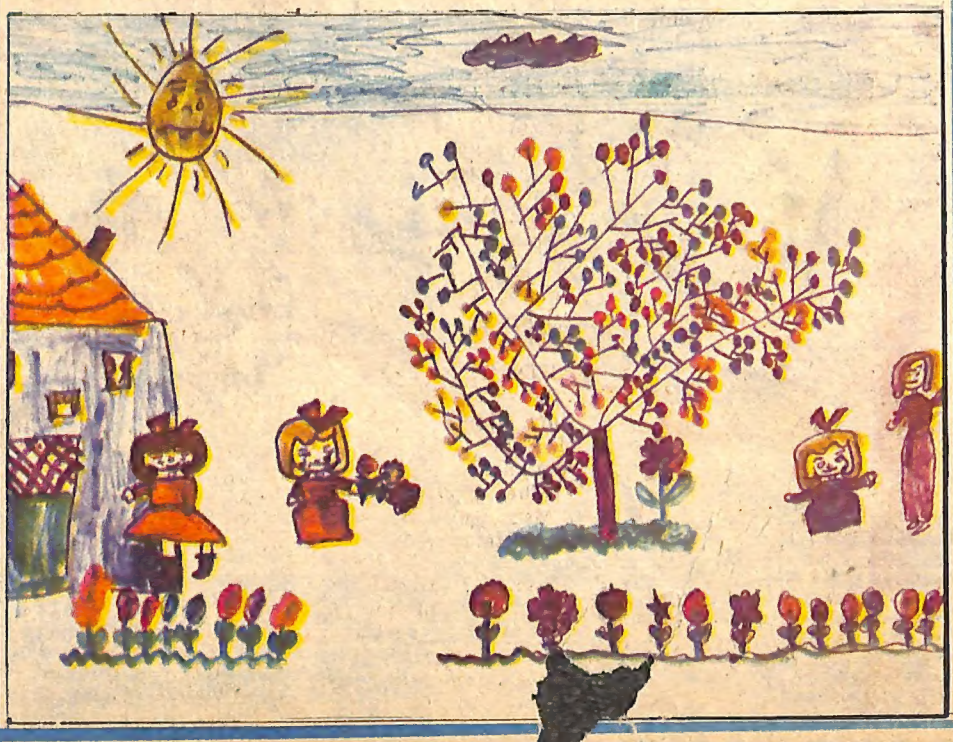

NASIL ÇALIŞIR?

Telefon

"Doktor Watson, size ihtiyacım var. Lütfen gelir misiniz?"
Telefonu bulup geliştiren Alexander Graham Bell'in tarihe geçen sözlerinin benzerleri, her gün, milyonlarca insan tarafından ricalarını, sorunlarını, sevinçlerini, önerilerini ve haberleri iletmek için belki milyon kez söyleniyor. Karada, su altında ve uydular aracılığında iletilen bu sözlerimiz telefonu, bu küçük fakat olağanüstü aracı günlük yaşantımızın vazgeçilmez bir parçası yapmıştır.

"Alo!.." demek...

Sesimiz ahizedeki küçük ince metal bir zara çarpar ve titreştirir. Bu zarın **ardında sayısız, küçük** karbon tanecikleri vardır, arasından elektrik akımı geçer. **Taneciklerin** arasında hava da vardır, karbon elektriği geçirir, hava ise **geçirmez. Titreşim** ile birbirine yaklaşan ya da uzaklaşan **karbon tanecikleri**, havanın elektrik geçirimsizliğini de hesaba katarsanız, **sesimizi** elektrik dalgacıkları haline dönüştürür. Kabloyla iletilen bu elektrik akımı, karşımızdaki kişinin telefonunun kulaklığında aynı prensip ile sese dönüşür.

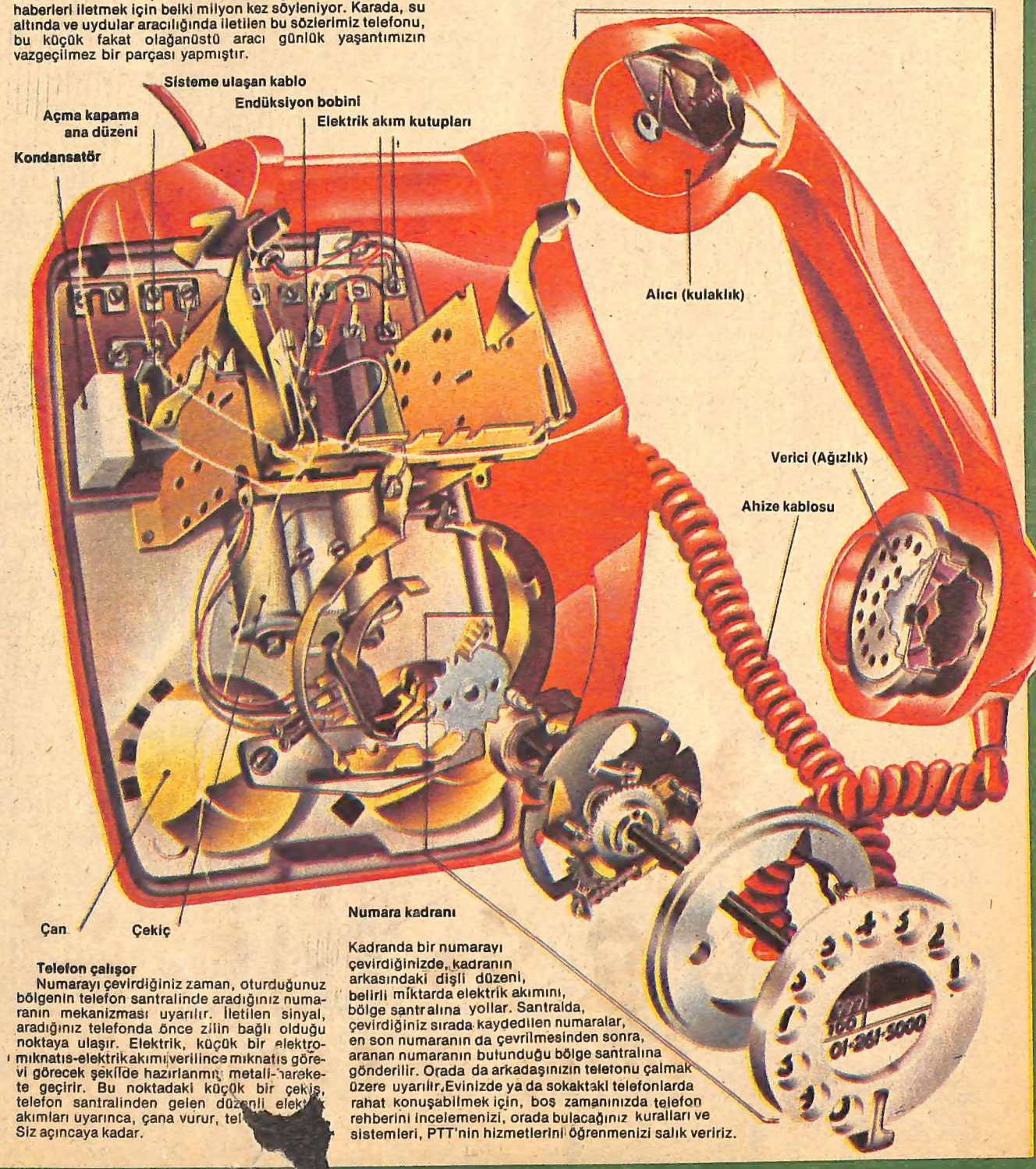

Telefon çalışor

Numarayı çevirdiğiniz zaman, oturduğunuz bölgenin telefon santralinde aradığınız numaranın mekanizması uyarılır. İletilen sinyal, aradığınız telefonda önce zilin bağlı olduğu noktaya ulaşır. Elektrik, küçük bir elektro-mıknatıs-elektrik akımı verilince mıknatıs görevi görecek şekilde hazırlanmış metali hareketa geçirir. Bu noktadaki küçük bir çekiş, telefon santralinden gelen düzenli elektrik akımları uyarınca, çana vurur, tel... Siz açıncaya kadar.

Kadranda bir numarayı çevirdiğinizde, kadranın arkasındaki dişli düzeni, belirli miktarda elektrik akımını, bölge santralına yollar. Santralda, çevirdiğiniz sırada kaydedilen numaralar, en son numaranın da çevrilmesinden sonra, aranan numaranın bulunduğu bölge santralına gönderilir. Orada da arkadaşınızın telefonu çalmak üzere uyarılır. Evinizde ya da sokaktaki telefonlarda rahat konuşabilmek için, boş zamanınızda telefon rehberini incelemenizi, orada bulacağınız kuralları ve sistemleri, PTT'nin hizmetlerini öğrenmenizi salık veririz.

Hürriyet

ÇOCUK

2 OKURUMUZU İNGİLTERE'YE 20 OKURUMUZU DA yurt içinde ve deniz kıyısında LİMASOLLU NACİ YABANCI DİL KAMPLARI'na GÖNDERİYORUZ

TELEVİZYON KUPONU | BİSİKLET KUPONU | FUTBOL TOPU KUPONU | KİTAP KUPONU | EĞİTİM VE ÖĞRETİM ARAÇLARI KUPONU | YABANCI DİL YAZ KAMPLARI KUPONU

şimdi
çocuklar da
ikinci adreslerine
koşuyor!
TÜRKBANK'a!
TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
ikinci adresiniz